

Vlaams
Parlement

ingediend op **1337** (2017-2018) – Nr. 1
27 oktober 2017 (2017-2018)

Beleidsbrief

Algemeen Regeringsbeleid
2017-2018

ingediend door minister-president Geert Bourgeois

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Lijst met afkortingen	4
Managementsamenvatting	5
I. Inleiding	7
II. Strategische en operationele doelstellingen	8
<i>SD 1 Innovatie in de besluitvorming van de Vlaamse Regering als hefboom voor een kwaliteitsvol beleid.....</i>	<i>8</i>
OD 1.1 Een transparante en participatieve besluitvorming van de Vlaamse Regering om het wederzijdse vertrouwen tussen de burger en de Vlaamse overheid te versterken.....	8
Digitalisering van het besluitvormingsproces	8
Participatie in het besluitvormingsproces	9
Coherent delen wat de Vlaamse overheid doet.....	9
Communicatie geïntegreerd in het beleid	10
Klare taal.....	11
OD 1.2 Minder regeldruk en betere wetstekwaliteit om de rechtszekerheid voor de burger te garanderen	11
OD 1.3 Kwaliteitsvolle data en informatie zodat de besluitvorming van de Vlaamse regering kan steunen op kennis van zaken	13
Coördinatie van een netwerk van openbare statistiek	13
Ontwikkeling, productie en verspreiding van Vlaamse openbare statistiek.....	14
Datastrategie	15
OD 1.4 Beleidsgericht onderzoek en evaluatie	16
OD 1.5 Ambtelijke samenwerking en overleg met de federale overheid en de andere deelstaten in het kader van goed nabuurschap	17
<i>SD 2 Eén gedragen langetermijnvisie op een duurzame maatschappij als kompas voor een toekomstgericht Vlaams regeringsbeleid</i>	<i>18</i>
OD 2.1 Integreren van de verschillende langetermijn doelstellingen om te komen tot één langetermijnvisie op een duurzame maatschappij	19
OD 2.2 Samenwerken met partners binnen en buiten de Vlaamse overheid om de langetermijnvisie in praktijk te brengen	20
<i>SD 3 Coherente oplossingen van complexe maatschappelijke uitdagingen.....</i>	<i>24</i>
OD 3.1 Vernieuwen van beleid, participatie en coördinatie om complexe maatschappelijke uitdagingen gedragen en coherent aan te pakken	24
Een nieuwe overheid voor een betere dienstverlening.....	24
Versterking van de politiek-ambtelijke samenwerking.....	26
OD 3.2 Snel en flexibel inspelen op actuele maatschappelijke vragen en thema's, samen met een brede groep van partners	27
Risico- en crisismanagement	27
Uitbouw van een Vlaams inspectie- en handhavingsbeleid.....	28
Goed publiek opdrachtgeverschap	30
Harmonisering van het onteigeningsrecht	32
Beleidsdomeinoverschrijdende coördinatie van maatregelen ter bevordering van de integratie van vluchtelingen	33
<i>SD 4 Rampenbeheersing</i>	<i>33</i>

<i>SD 5 Operationalisering van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges</i>	<i>34</i>
<i>SD 6 Audit als hefboom voor een professioneel beheerste overheid door een versterking van het organisatie- en risicobeheer in de lokale besturen en de Vlaamse administratie</i>	<i>36</i>
OD 6.1 Versterking van de organisatiebeheersing in lokale besturen en de Vlaamse administratie	36
OD 6.2 Versterking van Audit Vlaanderen in zijn adviesfunctie.....	38
6.2.1 Opvolgen van de adviezen van de auditcomités als bron voor de verdere verbetering van organisatiebeheersing.....	38
6.2.2 Opvolgen van structurele of beleidsmatige aanbevelingen die het resultaat zijn van audits op entiteitsoverschrijdende en interbestuurlijke processen	38
6.2.3 Inzetten op afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren	39
Bijlage 1: Overzicht van de wijze waarop gevolg is gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur.....	41
Bijlage 2: Koppeling van de strategische doelstellingen aan de begroting 2018	45
Bijlage 3: Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof	46
Bijlage 4: Overzicht van de wijze waarop gevolg is gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden	47
Bijlage 5: Acties die bijdragen aan het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, het Horizontaal Integratiebeleidsplan en het Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan	48
Bijlage 6: Regelgevingsagenda	50

Lijst met afkortingen

<i>AFCOS</i>	<i>Anti-Fraud Coordination Service</i>
<i>AUV</i>	<i>Afwegingsinstrument Uitvoeringsvormen</i>
<i>CCVO</i>	<i>Crisiscentrum van de Vlaamse overheid</i>
<i>CVH</i>	<i>Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid</i>
<i>CVOS</i>	<i>Coördinatiecomité voor Vlaamse Openbare Statistieken</i>
<i>DBFM</i>	<i>Design, Build, Finance, Maintainance</i>
<i>DBRC</i>	<i>Dienst van de Bestuursrechtscolleges</i>
<i>ESR</i>	<i>Europees Systeem van Nationale en Regionale rekeningen</i>
<i>EU</i>	<i>Europese Unie</i>
<i>FFF</i>	<i>Fact Finding Mission</i>
<i>IAO</i>	<i>Internationale Arbeidsorganisatie</i>
<i>IMCDO</i>	<i>Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling</i>
<i>INR</i>	<i>Instituut voor de Nationale Rekeningen</i>
<i>NHP</i>	<i>Nationaal Hervormingsprogramma</i>
<i>OESO</i>	<i>Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling</i>
<i>OLAF</i>	<i>Europees Bureau voor fraudebestrijding</i>
<i>pps</i>	<i>publiek-private samenwerking</i>
<i>RIA</i>	<i>reguleringsimpactanalyse</i>
<i>RVOS</i>	<i>Raad voor Vlaamse Openbare Statistieken</i>
<i>SALK</i>	<i>Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat</i>
<i>SCV</i>	<i>sociaal-culturele verschuivingen in Vlaanderen</i>
<i>SDG</i>	<i>Sustainable Development Goal</i>
<i>SERV</i>	<i>Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen</i>
<i>SVR</i>	<i>Studiedienst van de Vlaamse Regering</i>
<i>VESOC</i>	<i>Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité</i>
<i>VHP</i>	<i>Vlaams Hervormingsprogramma</i>
<i>VCB</i>	<i>Vlaamse Confederatie Bouw</i>
<i>vleva</i>	<i>Vlaams-Europees Verbindingsagentschap</i>
<i>VN</i>	<i>Verenigde Naties</i>
<i>VO</i>	<i>Vlaamse overheid</i>
<i>VRF</i>	<i>Vlaams Rampenfonds</i>
<i>VRIND</i>	<i>Vlaamse Regionale Indicatoren</i>
<i>VSA</i>	<i>Vlaamse Statistische Autoriteit</i>
<i>VVSG</i>	<i>Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten</i>

Managementsamenvatting

Innovatie in het besluitvormingsproces

In mijn coördinerende rol als minister-president maak ik erover dat de besluitvorming van de Vlaamse Regering transparant, participatief, evidencebased en rechtszeker is, en dat ze gebaseerd is op vertrouwen. Ook het witboek 'Open en wendbare overheid' bevat hieromtrent engagementen die ik in de praktijk wil omzetten. Ik streef ernaar dat al in de eerste fase van het besluitvormingsproces rekening gehouden wordt met inzichten in participatie, cocreatie, communicatie, gedrag en wet kwaliteit. Daarbij wordt maximaal gebruikgemaakt van de opportuniteiten die digitalisering biedt. Mijn administratie promoot een continue dialoog met de samenleving en de integratie van communicatie in beleid. Ik wil de communicatie van de Vlaamse overheid verbeteren door meer aandacht te besteden aan klare taal en heldere communicatie. Ik zet verder in op de vermindering van de regeldruk voor burgers, bedrijven en verenigingen en ik geef een nieuwe dynamiek aan het wetgevingsbeleid. Ik bouw samen met de Vlaamse Statistische Autoriteit verder aan een gecoördineerd systeem van onafhankelijke, kwaliteitsvolle en relevante openbare statistieken voor Vlaanderen. Daarnaast zet ik verder in op de uitbouw van de capaciteit voor beleidsgericht onderzoek en -evaluatie. Ik zet de samenwerking en het bilaterale overleg met de andere deelstaatregeringen onverminderd voort en ik blijf de vergaderingen van het Overlegcomité Federale Regering – gemeenschaps- en gewestregeringen opvolgen.

Langetermijnbeleid met het oog op een duurzame samenleving

Toekomstgericht denken en doen is essentieel om de uitdagingen proactief aan te pakken. Er wordt op verschillende beleidsniveaus nagedacht over de uitwerking, implementatie en opvolging van een langetermijnstrategie: de Visie 2050 van Vlaanderen, de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) uit de Agenda 2030 van de Verenigde Naties en het Europees semester. Mijn administratie zal ijveren voor de nodige afstemming tussen die verschillende oefeningen. Het behalen van de SDG's is immers een noodzakelijke voorwaarde om de toekomstvisie voor Vlaanderen te bereiken tegen 2050. In 2018 zal ik een definitief voorstel van het Vlaams doelstellingenkader voor 2030 voorleggen aan de Vlaamse Regering. Ik ben daarnaast, samen met de minister bevoegd voor wonen, verantwoordelijk voor de transitieprioriteit Slim Wonen en Leven.

Oplossingen voor complexe maatschappelijke uitdagingen door transversale samenwerking

Onze maatschappij wordt steeds meer geconfronteerd met complexe uitdagingen. Om die aan te pakken is het noodzakelijk dat diverse actoren hun kennis en krachten bundelen, zowel binnen als buiten de Vlaamse overheid. Dat leidt tot een groeiende inzet van werkwijzen waarin het samenbrengen van de juiste actoren en het coördineren van de samenwerkingsprocessen cruciaal zijn. Ik werk in samenwerking met de minister van Bestuurszaken aan een nieuwe overheid voor een betere dienstverlening en bouw daarbij verder op het witboek 'Open en wendbare overheid'. Ik neem een aantal concrete transversale prioriteiten zelf op, waaronder risico- en crisismanagement, de uitbouw van een Vlaams inspectie- en handhavingsbeleid, goed publiek opdrachtgeverschap, harmonisering van het onteigeningsrecht en een beleidsdomeinoverschrijdende coördinatie van maatregelen ter bevordering van de integratie van vluchtelingen.

Rampenbeheersing

De verouderde federale wetgeving over rampenbeheersing is in een nieuw decreet gegoten, het uitvoeringsbesluit is gepubliceerd en de digitalisering van de procedures van het Rampenfonds is opgestart. De website werd aangepast met nieuwe aanvraagformulieren en een nieuwe gebruikershandleiding met praktische informatie. Op dit moment zijn er negen rampen erkend. Van de 7.191 aanvragen zijn eind augustus 2017 1202 dossiers volledig afgewerkt en uitbetaald. Daarnaast werden 286 dossiers administratief afgehandeld. Daarvan kan de tegemoetkoming eerstdaags uitbetaald worden. Er werden nog geen rampen erkend die onder het nieuwe decreet vallen.

Operationalisering van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges

Ik ben in 2017 blijven toezien op de werking van de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges. De focus daarbij was de verwerking, binnen een redelijke termijn, van de beroepsdossiers, en het verder verkorten van de doorlooptijden van de beroepsdossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. In 2018 blijft het een prioriteit voor de DBRC om de dienstverlening te verbeteren via digitalisering en blijf ik toezien op de uitbouw van de werking van de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges. De focus blijft daarbij liggen op het verkorten van de doorlooptijden van de beroepsdossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Daarnaast moet de DBRC zich voorbereiden op toekomstige bevoegdheidsuitbreidingen van de bestuursrechtscolleges en op de instroom bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in het najaar van 2018, na de lokale verkiezingen.

Audit

Audit Vlaanderen blijft een cruciale rol spelen in de versterking van organisatie- en risicobeheersing bij de Vlaamse administratie en de lokale besturen en één van de hefboomen naar een professionele overheid. De uitvoering van de 140 geplande auditopdrachten voor 2017 zit grotendeels op schema. Globale rapporten naar aanleiding van thema-audits binnen de lokale besturen droegen in 2017 bij tot de verdere sensibilisering over de professionalisering van organisatiebeheersing. Daarom staan in 2018 nieuwe thema-audits op de planning. Daarnaast kwam ook een groot aantal vrij te consulteren goede praktijken tegemoet aan een verdergezette sensibilisering. Zoals gepland, voerde bij de Vlaamse administratie in het najaar van 2016 en in 2017 ongeveer de helft van de entiteiten, behorende tot het audituniversum, de vernieuwde aanpak van het risicomanagement door. In 2018 zullen beleidsgerichte rapporten andermaal de resultaten van de auditverrichtingen in de Vlaamse administratie bundelen. Op deze manier blijft Audit Vlaanderen een adviesfunctie vervullen ter versterking van het politieke draagvlak. Door de opvolging van de uitgebrachte aanbevelingen vergroot daarenboven de betrokkenheid van de leidend ambtenaren. Afstemming met de verschillende controle-actoren blijft, zoals in 2017, ook in 2018 een continu gegeven.

I. Inleiding

Met dit document leg ik de beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2017-2018 voor aan het Vlaams Parlement.

Als regeringsleider wil ik, samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering, blijven inzetten op een vlotte werking van de Vlaamse Regering met aandacht voor een kwaliteitsvolle en innovatieve besluitvorming, coördineer ik strategische regeringsprojecten en bewaak ik de langetermijnfocus van het regeringsbeleid. Vanuit die invalshoeken heb ik mijn beleidsvoornemens met de focus op nieuwe initiatieven gebundeld in drie strategische doelstellingen. De thema's rampenbeheersing, operationalisering van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges en Audit zijn in aparte strategische doelstellingen opgenomen.

Ik word voor de realisatie van mijn doelstellingen als regeringsleider en van de doelstellingen van de Vlaamse Regering ondersteund door het Departement Kanselarij en Bestuur, De Dienst van de Bestuursrechtscolleges en Audit Vlaanderen. Het Departement Kanselarij en Bestuur is ontstaan uit de fusie van delen van de voormalige departementen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en Bestuurszaken. Het Departement Kanselarij en Bestuur evolueert steeds meer in de richting van een Vlaams center of government en neemt als verbindende entiteit binnen de Vlaamse overheid zijn ondersteunende rol voor de minister-president en de Vlaamse Regering ten volle op. Sinds 1 januari 2016 maakt ook de Studiedienst van de Vlaamse Regering deel uit van het departement. De Studiedienst van de Vlaamse Regering is in 2017 getransformeerd tot de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA). De VSA, die het coördinerende centrum zal zijn van het netwerk van statistiekproducenten in de Vlaamse overheid, zal in 2018 verder werk verrichten om een meer coherent Vlaams statistisch systeem tot stand te brengen onder de noemer 'Statistiek Vlaanderen'.

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC), die als een afzonderlijke entiteit in het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur operationeel is, overkoepelt en ondersteunt flexibel en efficiënt drie Vlaamse bestuursrechtscolleges, namelijk de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, om binnen een redelijke termijn een effectieve en kwaliteitsvolle rechtsbescherming te garanderen.

Om in te zetten op de verdere optimalisering van de organisatiebeheersing binnen de diensten van de Vlaamse overheid en de lokale besturen doe ik een beroep op Audit Vlaanderen. Aangestuurd door het auditcomité van de Vlaamse administratie en het auditcomité van de lokale besturen, vult dat agentschap de auditfunctie op een onafhankelijke, objectieve en bekwame wijze in, waarbij systematisch auditopdrachten worden uitgevoerd en aanbevelingen worden geformuleerd.

De volgende documenten zijn als bijlage bij de beleidsbrief gevoegd: de regelgevingsagenda, een overzicht van de wijze waarop gevolg is gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur, de inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof, en een overzicht van de begrotingsartikels, gekoppeld aan de strategische en operationele doelstellingen.

II. Strategische en operationele doelstellingen

SD 1 Innovatie in de besluitvorming van de Vlaamse Regering als hefboom voor een kwaliteitsvol beleid

In mijn coördinerende rol als minister-president vaak ik erover dat de besluitvorming van de Vlaamse Regering transparant, participatief, evidencebased en rechtszeker is, en dat ze gebaseerd is op vertrouwen. Al van in de eerste fase van het besluitvormingsproces moet rekening gehouden worden met inzichten over participatie, cocreatie, communicatie, gedrag en wetstkwaliteit. Daarbij wordt maximaal gebruikgemaakt van de opportuniteiten die digitalisering biedt.

Mijn administratie neemt het voortouw en deelt interessante ervaringen uit het leerproces met andere entiteiten.

OD 1.1 Een transparante en participatieve besluitvorming van de Vlaamse Regering om het wederzijdse vertrouwen tussen de burger en de Vlaamse overheid te versterken

Digitalisering van het besluitvormingsproces

Realisaties 2017

Mijn administratie liet in 2017 de administratieve informatie- en documentstromen achter het besluitvormingsproces van de Vlaamse Regering analyseren, van de beleidsvoorbereiding tot en met de communicatie over regelgeving. Die analyse vormt de basis waarop de achterliggende informatie- en documentstromen worden gedigitaliseerd en maximaal geïntegreerd of geconnecteerd, rekening houdend met de consultatieprocessen, de parlementaire besluitvorming, de actieve openbaarheid en de interne procedures en processen binnen de administratie met als doel deze stromen effectiever en efficiënter te laten verlopen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Om het besluitvormingsproces te digitaliseren, werkt mijn administratie een concept uit voor een platform waar alle betrokken partijen (bijvoorbeeld ministeriële kabinetten, de administratie, adviesraden, het Vlaams Parlement) op een eenvoudige manier hun inbreng kunnen doen. Door de huidige digitale mogelijkheden in te zetten wordt de continuïteit van het proces gewaarborgd en wordt er efficiënter samengewerkt met verschillende actoren. De uitwerking, introductie en uitrol van het platform zal gefaseerd verlopen. De implementatie wordt voorzien voor het einde van de regeerperiode.

In samenwerking met het agentschap Informatie Vlaanderen zal mijn administratie onderzoeken op welke manier de Vlaamse Codex, de databank die de volledige geconsolideerde Vlaamse regelgeving bevat, het best gekoppeld kan worden aan andere databanken. Daarnaast wil ik de mogelijkheden van open data bekendmaken bij alle belanghebbenden en de transparantie voor de burgers vergroten door de relatie tussen beleidsinformatie en achterliggende regelgeving zichtbaarder te maken. Tot slot biedt de Vlaamse Codex ook opportuniteiten voor de interne processen en dienstverlening. De Vlaamse Codex zal ook gekoppeld worden aan het bovenvermelde platform. Op die manier kunnen burgers vanuit een besluit van de Vlaamse Regering uit de Vlaamse Codex doorklikken naar de bijbehorende nota's en adviezen.

*Participatie in het besluitvormingsproces**Realisaties 2017*

'Meerwaarde creëren door participatie' is een van de vijf pijlers van het witboek 'Open en wendbare overheid', dat zelf tot stand kwam door middel van een uitgebreid participatief proces. Met de goedkeuring van het witboek door de Vlaamse Regering op 7 juli 2017 wordt interactieve beleidsvoering binnen de Vlaamse overheid de norm. Het witboek geeft aan welke stappen op korte termijn worden gezet om dat principe concreet te maken.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 wil ik via de implementatie van het witboek 'Open en wendbare overheid' een aantal hervormingen met betrekking tot participatie in het besluitvormingsproces laten onderzoeken, zoals de mogelijkheid om in grote beleidsdossiers te werken met kwalitatievere conceptnota's waarin de participatiewijzen aan bod komen. Daarnaast laat ik een consultatieportaal ontwikkelen waarop elke geïnteresseerde een overzicht krijgt van alle geplande en lopende consultaties. Ook wil ik zorgen voor maximale inclusie in het besluitvormingsproces, bijvoorbeeld door participatiedrempels actief op te sporen en weg te werken en door organisaties te betrekken die het perspectief vertolken van groepen die traditioneel ondervertegenwoordigd zijn in participatieve beleidsprocessen.

Participatie blijft niet beperkt tot consultaties. Het witboek 'Open en wendbare overheid' streeft naar een hybride aanpak waarbij verschillende vormen van inspraak complementair worden ingezet: van open publieksconsultaties, over gestructureerd overleg met het middenveld en advisering door adviesraden tot meer interactieve, deliberatieve vormen van besluitvorming.

In het kader van het bestuursdecreet werk ik een aantal verbeteringen uit inzake de raadpleging van de strategische en andere adviesraden.

Burgers kunnen ook op eigen initiatief voorstellen formuleren voor nieuw beleid of voor de verbetering van bestaand beleid. Ook suggesties voor dienstverlening en regelgeving zijn welkom. Dat recht wordt ingeschreven in het bestuursdecreet, samen met de garantie dat er feedback volgt binnen een redelijke termijn.

*Coherent delen wat de Vlaamse overheid doet**Realisaties 2017*

In dialoog en interactie gaan met de doelgroepen en belanghebbenden betekent ook nieuws en verhalen op een coherente manier delen.

In 2017 werd de werking rond de 'perskamer' voortgezet. Dat is een samenwerkingsmodel waarin woordvoerders, webmasters, merkexperts, redacteurs, conversationmanagers en andere communicatiespecialisten zich verenigen om de content beter te beheren en efficiënt in te zetten in verschillende kanalen.

De entiteiten die de huisstijl nog niet of niet volledig toepasten, werden actief aangezet om dat wel te doen, gelet op de deadline van februari 2017 (drie jaar na de omzendbrief over de huisstijl). Eind 2016 werd een tentoonstelling georganiseerd waar goede praktijkvoorbeelden in de kijker werden gezet en de beste huisstijltoepassingen werden getoond.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Rekening houdend met het identiteitsverhaal van Vlaanderen, omschreven in het merk- en identiteitsverhaal "baanbrekend vakmanschap, mensen als makers, gedreven door kennis en kunde, gisteren, vandaag en morgen" wordt ook de identiteit van de Vlaamse overheid bepaald. Die zal vormelijk en inhoudelijk weergeven wat de Vlaamse overheid doet, waar ze voor staat, welke rol ze wil en kan spelen in de maatschappij en welk antwoord ze biedt op de verwachtingen van haar doelgroepen. De identiteit van de Vlaamse overheid zal tot stand komen via een intern participatief proces en het eindresultaat wordt gevalideerd door de Vlaamse Regering. Er wordt een proefversie van de identiteit van de Vlaamse overheid gedistilleerd uit bestaande beleidsdocumenten, rekening houdend met de huidige perceptie van de Vlaamse overheid.

Er komt een plan van aanpak om de identiteit van de Vlaamse overheid stelselmatig te gebruiken om richting te geven aan de communicatie over de dagelijkse werking en het langetermijnbeleid van de Vlaamse overheid en haar entiteiten. Dat plan van aanpak moet de perceptie van de dienstverlening en van de omgang met de interne en externe klanten sturen. De identiteit van de Vlaamse overheid wordt getest en geëvalueerd in een perskamer rond corporate communicatie van de Vlaamse overheid.

Ik laat bekijken hoe we kostenefficiënt de digitale versnippering in de Vlaamse overheid kunnen oplossen, de digitale impact in Vlaanderen en in het buitenland kunnen vergroten en relevante content digitaal kunnen stroomlijnen door het aantal websites te verminderen, duidelijke URL's te gebruiken en websites van de Vlaamse overheid beter herkenbaar te maken.

*Goede interne communicatie**Realisaties 2017*

In 2016 is gestart met de uitwerking van een overheidsbreed kanaal voor nieuws, informatie, samenwerking en netwerking. Sinds begin 2017 neemt een overkoepelende (nieuws)redactie voor het platform overheid.vlaanderen.be de nieuwscomponent voor haar rekening. Dat wordt eind 2017 uitgebreid met een 'interne' component, waarmee informatie en nieuws op maat wordt aangeboden aan ambtenaren van de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid en lokale besturen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Het platform overheid.vlaanderen.be zal het bestaande platform koepel.vonet.be vervangen en in 2018 worden uitgebreid met informatie op intranet.vonet.be en het personeelsnieuws 13.

*Communicatie geïntegreerd in het beleid**Realisaties 2017*

Communicatie moet nog beter worden geïntegreerd in het beleid. Communicatie is een onmisbaar onderdeel van het beleid van bij de start van het besluitvormingsproces.

Goede communicatie is een gedeelde verantwoordelijkheid van beleids- en communicatiemedewerkers. Dat vraagt een verandering in organisatiecultuur, een nieuwe houding en nieuwe vaardigheden van alle medewerkers. Een concrete methode kan daarbij helpen. Daarom promoot mijn administratie CB-link, een methode om communicatie en beleid van in het begin samen aan te pakken. In 2017 zijn de opleidingen CB-link voortgezet en heeft mijn administratie een toolbox CB-link ontwikkeld.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Mijn administratie neemt het voortouw om communicatie verder te integreren in het beleid door dat principe toe te passen in haar eigen overheidsbrede projecten.

*Klare taal**Realisaties 2017*

Ik wil de communicatie van de Vlaamse overheid verbeteren door meer aandacht te besteden aan klare taal en heldere communicatie. Mijn administratie heeft in overleg met het agentschap Informatie Vlaanderen een engagementsverklaring over klare taal en heldere communicatie ontwikkeld. Daarnaast is onderzocht welke strategieën het best ingezet kunnen worden om dat engagement waar te maken en de principes te promoten bij de medewerkers van de Vlaamse overheid. Als startpunt daarvoor zal nog in het najaar van 2017 de website Heerlijk Helder gelanceerd worden. Die website dient als centraal platform om de engagementsverklaring, de principes van klare taal en heldere communicatie en de beschikbare instrumenten om teksten en communicatie te toetsen aan de basistips, onder de aandacht te brengen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Zoals opgenomen in het witboek 'Open en wendbare overheid', wil ik in 2018 verder werk maken van klare taal en heldere communicatie. In samenwerking met het agentschap Informatie Vlaanderen wil ik ervoor zorgen dat in de eerste plaats het taalgebruik en de informatie op www.vlaanderen.be zo helder mogelijk worden, onder andere via gebruikersfeedback. Die inspanning wil ik gebruiken om in alle dienstverlening van de Vlaamse overheid helderder te communiceren.

Ik zal in 2018 vanuit mijn coördinerende rol als minister-president alle organisaties van de Vlaamse overheid ertoe aanzetten om concrete initiatieven en doelstellingen te formuleren voor Heerlijk Helder. Zo wil ik ertoe komen dat we de komende jaren klare taal en heldere communicatie als kwaliteitseis steviger verankeren in de dienstverlening van de Vlaamse overheid.

OD 1.2 Minder regeldruk en betere wetstekwaliteit om de rechtszekerheid voor de burger te garanderen

Realisaties 2017

Ik heb de aanpak van het monitoringrapport resultaat- en klantgerichte overheid intern geëvalueerd en bijgestuurd. De indeling volgens de zes inhoudelijke assen, waaronder 'regelgeving', blijft de basis. De assen zullen zo veel mogelijk relevante indicatoren bevatten die het regeringswerk in kaart brengen. Die zullen worden aangevuld met een selectie van realisaties uit de 26 beleidsbrieven. Ook initiatieven ter vermindering van regeldruk zullen hier aan bod komen.

De drie SERV-adviezen over betere regelgeving van 31 oktober 2016 zijn op mijn vraag besproken in het Voorzitterscollege. Het Voorzitterscollege bevestigde het belang van kwaliteitsvolle regelgeving en erkende dat nog stappen vooruit gezet kunnen worden. Een belangrijk engagement is de opname van het thema 'regelgeving als hefboom voor groei en innovatie' als een van de vijf pijlers van het witboek 'Open en wendbare overheid'. De SERV-adviezen worden op korte termijn verder opgevolgd. Daarnaast zien we ook in de pijlers 'meerwaarde creëren door participatie' en 'onderbouwd beleid als verantwoording en kennisopbouw' belangrijke raakvlakken met het beleid rond kwaliteitsvolle regelgeving. Hierover wordt nog in het najaar van 2017 een conceptnota op de regeringstafel gebracht.

Ik heb op basis van het SERV-advies van 31 oktober 2016 over experimentwetgeving en regelluwe proeftuinen een eerste ontwerp van ondersteunend en faciliterend kader laten ontwikkelen. Dat bevat aanbevelingen voor een uitgebouwd beleids- en juridisch kader, een duidelijke gemotiveerde beleidsdoelstelling, een politiek, ambtelijk én maatschappelijk draagvlak, een goede wetenschappelijke omkadering en tot slot een goede vormgeving en juridisch-technische uitwerking.

Op mijn voorstel heeft de Vlaamse Regering een omzendbrief betreffende de coördinatie van de omzetting van Europese regelgeving en van de maatregelen in het kader van inbreukprocedures goedgekeurd. Naast een tijdige en correcte omzetting van Europese richtlijnen bevat die omzendbrief ook het engagement om geen bijkomende strengere regels toe te voegen bij de omzetting van Europese richtlijnen (vermijden van goldplating). Ter uitvoering van de nota EU-reflex uit 2015 werd in 2017 het pilootproject voor een impactanalyse van een EU-beleidsvoorstel voor Vlaanderen afgerond. De resultaten werden toegelicht en verspreid bij alle beleidsdomeinen via het Strategisch Overlegplatform Internationale Aangelegenheden (SOIA). De studie bevestigt de analyse en voorstellen over de deelname van de Vlaamse overheid aan Europese beleidsvoorbereiding in de SERV-adviezen over betere regelgeving.

In 2017 werd tot slot de bestaande interne procedure voor de reguleringssimpactanalyse (RIA) geëvalueerd. Als gevolg van de ervaring met de ingediende RIA-documenten en de versterkte inhoudelijke en procedurele kwaliteitseisen van andere beleidsdocumenten in het regelgevings- en beleidsproces is in het witboek 'Open en wendbare overheid' opgenomen om de verplichting om een afzonderlijk RIA-document op te maken, op korte termijn op te heffen.

Mijn administratie heeft in het najaar van 2017 een overkoepelende stand van zaken over de kerntakenplannen opgemaakt. Van de beoogde 886 vte, zijn momenteel 432 vte vrijgekomen. De kerntakenoefening draagt bij tot de realisatie van de beoogde personeelsbesparingen, naast andere oefeningen zoals digitalisering, rationalisering in de organisatie (bv. de fusie van entiteiten, de oprichting van gemeenschappelijke dienstencentra), de stroomlijning en vereenvoudiging van regelgeving en van administratieve procedures. De details van de uitvoering van de kerntakenplannen op entiteitsniveau zijn opgenomen in de ondernemingsplannen van de entiteiten.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 blijf ik vanuit mijn coördinerende opdracht als minister-president inzetten op de vermindering van de regeldruk voor burgers, bedrijven en verenigingen. In mijn dagelijkse contacten luister ik altijd naar hun verzuchtingen. Burgers, bedrijven en verenigingen krijgen met het nieuwe bestuursdecreet bovendien het recht om klachten over of voorstellen tot verbetering van bestaande regelgeving in te dienen bij de Vlaamse overheid.

In 2018 wil ik met het witboek 'Open en wendbare overheid' het wetgevingsbeleid in Vlaanderen een nieuwe dynamiek geven en een aantal hervormingen ter goedkeuring voorleggen om de zes prioriteiten van de SERV-adviezen over betere regelgeving uit te voeren. Ik zal de dialoog daarover met de SERV en met het Vlaams Parlement blijven opnemen.

'Digitaal- en innovatievriendelijke regelgeving' is voortaan erkend als negende kenmerk van kwaliteitsvolle regelgeving. Daarmee sluit Vlaanderen aan bij de EU-ambities. Dit engagement wil ik in 2018 verder invullen door een aantal op de praktijk gerichte initiatieven, zoals de ontwikkeling van een ondersteunend decretaal kader voor experimentwetgeving en regelluwe zones, de opname van

richtlijnen voor opstellers van wetgeving in de nieuwe omzendbrief over de regelgevings- en beleidsprocessen en het voortzetten van kennis- en ervaringsopbouw en -uitwisseling.

Ook het Europese beleid rond betere regelgeving zal ik blijven opvolgen en ondersteunen vanuit Vlaanderen. Onder meer een betere aandacht voor Europese consultaties en het onderhandelingsproces, vereenvoudiging, en correcte en tijdige omzettingen zijn daarbij de Vlaamse aandachtspunten.

Ik zal in 2018 het besluitvormings- en wetgevingsproces binnen de Vlaamse overheid hervormen door de betreffende omzendbrieven te harmoniseren en te actualiseren met de volgende krachtlijnen: een verregaande digitalisering van het besluitvormingsproces, een transparante verantwoording die de juridische toetsing van de beginselen van legitimiteit, geschiktheid, noodzakelijkheid, evenredigheid, zorgvuldigheid en motivering doorstaat, en tot slot een evenwichtige en proportionele consultatie van alle betrokken partijen.

Ik zal erop blijven toezien dat de voortgang van de uitvoering van de kerntakenplannen wordt opgevolgd via de rapportering over de uitvoering van de jaarlijkse ondernemingsplannen, die gepland is voor uiterlijk 31 januari van elk jaar van deze regeerperiode. Ik laat mijn administratie in het najaar van 2018 opnieuw een overkoepelende stand van zaken over de kerntakenplannen opmaken. Tot slot zie ik erop toe dat de zes principes over resultaat- en klantgerichte werking een belangrijk onderdeel zullen vormen van de monitoring van het Vlaams regeerakkoord, voorzien in december van 2018.

OD 1.3 Kwaliteitsvolle data en informatie zodat de besluitvorming van de Vlaamse regering kan steunen op kennis van zaken

In 2017 is de invulling van de Vlaamse Statistische Autoriteit op kruissnelheid gekomen. Zoals aangehaald in het witboek 'Open en wendbare overheid', wil de regering werk maken van een sterk, onafhankelijk openbarestatistiekbeleid in Vlaanderen. Gebaseerd op het decreet Vlaamse openbare statistieken, worden er drie doelstellingen vooropgesteld voor de verdere uitbouw van een gecoördineerd systeem van onafhankelijke, kwaliteitsvolle en relevante openbare statistieken voor Vlaanderen. Een eerste doelstelling is de coördinatie van het netwerk van openbarestatistiekproducenten volgens een aantal kwaliteitscriteria in het decreet en in Europese regelgeving. Een tweede doelstelling bestaat erin kwalitatief hoogstaande en relevante openbare statistieken te ontwikkelen, te produceren en te publiceren. Een derde doelstelling is de uitwerking van een datastrategie, die de eerste twee doelstellingen optimaal ondersteunt door relevante data voor de productie van openbare statistiek beschikbaar te maken, en door in de juiste infrastructuur voor de ontwikkeling, productie en publicatie van statistieken te voorzien.

Bij de uitwerking van die nieuwe opzet werd de Studiedienst van de Vlaamse Regering getransformeerd tot de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA). De VSA, die het coördinerende centrum zal zijn van het netwerk van statistiekproducenten binnen de Vlaamse overheid, zal in samenspraak met dat netwerk in 2018 verder werk verrichten om een meer coherent Vlaams statistisch systeem tot stand te brengen onder de noemer 'Statistiek Vlaanderen'.

Coördinatie van een netwerk van openbare statistiek

Realisaties 2017

In 2017 werden de werkprincipes voor een gecoördineerd systeem verder uitgewerkt in het CVOS, het ambtelijk Coördinatiecomité voor Vlaamse Openbare Statistieken, om tot een gedeelde werkwijze en structuur voor het netwerk

Statistiek Vlaanderen te kunnen komen. Er is gestart met de uitwerking van een aantal protocollen, waarbij Europese statistische regelgeving vertaald wordt naar Vlaanderen. Tegelijkertijd werd er gewerkt aan een overheidsbrede thema-indeling voor statistieken, die bruikbaar is bij de oprichting van gebruikers- en producentengroepen en bij de publicatie van statistieken online, en aan een overheidsbrede inventaris van openbare statistieken. Binnen het kader van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek werd voortgewerkt aan verschillende samenwerkingsaanvragen voor een aantal concrete projecten die gericht zijn op de productie van nieuwe statistieken met deelname van entiteiten binnen de regionale en federale overheden. Ten slotte werd er samengewerkt met de RVOS, de Raad voor Vlaamse Openbare Statistiek, die een brede groep van gebruikers samenbrengt en advies verstrekt over het werkprogramma voor Statistiek Vlaanderen. Tegen eind 2017 wordt – in samenspraak met de RVOS en het CVOS – het Vlaams statistisch programma voor 2018 ontwikkeld, samen met een visienota en een concreet doelstellingenkader voor het nieuwe netwerk Statistiek Vlaanderen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 gaan we verder op de ingeslagen weg. Naast de jaarlijks terugkerende taken van de samenwerkingsaanvragen en de opmaak van het statistisch programma, worden de werkwijze en structuur van het netwerk Statistiek Vlaanderen verder uitgewerkt binnen het CVOS en de RVOS aan de hand van bediscussieerde en gezamenlijk goedgekeurde protocollen. Verder wordt gestart met de implementatie van de principes uit de praktijkcode voor officiële Europese statistieken. Zo zal onderzocht worden hoe statistiekgebruikers op een optimale manier betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling, productie en verspreiding van openbare statistieken. Met de leden van het CVOS wordt samengewerkt om een webportaal statistiek en een online publicatieagenda te ontwikkelen. Ten slotte wordt met het hele netwerk Statistiek Vlaanderen gewerkt aan een merken capaciteitsbeleid voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van openbare statistiek.

Ontwikkeling, productie en verspreiding van Vlaamse openbare statistiek

Realisaties 2017

Zoals eerder gezegd, werd er in 2017 een transitie doorgevoerd van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) naar de nieuwe Vlaamse Statistische Autoriteit. Het voorbije jaar werden dus nog een heel aantal werkstukken afgeleverd die al gepland waren door de vroegere SVR.

Zoals voorheen werd er statistisch en methodologisch advies verleend aan andere entiteiten van de Vlaamse overheid, bijvoorbeeld op het vlak van surveyonderzoek, beleidsgericht onderzoek en beleidsevaluatie. Er werd een nieuwe reeks statistische berichten geproduceerd, onder meer over de levenstevredenheid van alleenstaande ouders en levenslang leren. In samenwerking met het Federaal Planbureau werden de regionale macro-economische projecties verbeterd en verfijnd. Er werd voorbereidend werk verricht om de volgende reeks van lokale bevolkings- en huishoudensvooruitzichten te publiceren in het voorjaar van 2018 en om een dynamisch microsimulatiemodel voor lokale bevolkings- en huishoudensprojecties te produceren. Er werd verder overlegd met de federale Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid om betere data te verkrijgen voor een hele reeks van sociale statistieken en om die data te ontsluiten via de website.

Op het vlak van de monitoring van de Vlaamse omgeving en het beleid van de regering is er opnieuw heel wat werk verricht. De 25ste editie van VRIND werd voorbereid en werd in oktober 2017 gepubliceerd. Er werd voortgewerkt aan de invulling van indicatorensets voor overkoepelende beleidskaders zoals het

Europees semester, de Sustainable Development Goals en het Vlaams 2030-doelstellingenkader.

Er zijn ook verschillende monitoringrapporten gepubliceerd, zoals de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor 2016, de bestuurskrachtmonitor, de Vlaamse Armoedemonitor 2017, de monitor Vlaamse Rand en de monitoring van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK).

Op het vlak van lokale statistieken werd er voortgewerkt met het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) om de dataverzameling voor een aantal lokale monitors te starten: de Stadsmonitor, de Gemeentemonitor en de Brusselbevraging. De resultaten van die bevragingen worden in 2018 gepubliceerd. In samenwerking met ABB werd in 2017 de Gendermonitor 2016 afgewerkt en gepubliceerd, werd de nieuwe Vlaamse Migratie- en Integratiemonitor 2018 voorbereid, met de bijbehorende nieuwe survey Samenleven in diversiteit, en werd gestart met de uitwerking van het concept en de indicatorenset van de eerste Handicapmonitor die eind 2018 zal verschijnen.

Begin 2017 werd de 20ste editie van de survey Sociaal-culturele Verschuivingen (SCV-survey) gevierd met een studiedag. In het najaar volgde de lancering van een app om de data van SCV 1996-2016 interactief beschikbaar te stellen via de website regionale statistieken. De SCV-survey werd ook in 2017 uitgevoerd en heeft opnieuw heel wat nuttige gegevens verzameld over de Vlaamse samenleving. In het najaar volgde een vervolgmeting van de tevredenheid van ondernemingen en organisaties over de werking van de Vlaamse administratie.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Als gevolg van de transitie van de Studiedienst van de Vlaamse Regering naar de Vlaamse Statistische Autoriteit zal 2018 een jaar van verandering worden. Er wordt gedurende 2018 bekeken hoe het vroegere werk van de SVR ingepast kan worden binnen het nieuwe doelstellingenkader voor Vlaamse openbare statistiek. Een aantal beslissingen over toekomstige veranderingen zijn al genomen: er zal een sterkere nadruk liggen op de digitale publicatie van de meest recente statistieken en analyses, wat invloed zal hebben op de toekomstige vorm en inhoud van de bestaande SVR-producten zoals VRIND en andere SVR-publicaties. In 2018 is er een nieuwe editie van de SCV-survey gepland, maar wordt er ook gekeken naar een review van de surveycapaciteit in de toekomst. Ik zal hierover een voorstel doen aan de Vlaamse Regering. Daarnaast wordt er meer ingezet op de coördinatie en productie van statistieken en analyses voor een brede gebruikersbasis, in samenwerking met het netwerk Statistiek Vlaanderen.

Datastrategie

Realisaties 2017

In 2017 werd verder ingezet op de interactieve ontsluiting van data en statistieken via de website van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. De website werd in een nieuw kleedje gestoken om de statistieken en analyses op een meer gebruiksvriendelijke manier beschikbaar te maken. Het datawarehouse demografie, ondernemingen en lokale statistieken is up-to-date gehouden met geactualiseerde reeksen. De geactualiseerde data worden, naast de online publicatie op de website, ook gebruikt in afgeleide producten zoals de bestuurskrachtmonitor, de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor, de gemeentelijke profielschetsen en de Vlaamse Rand. Er werd ook verder werk verricht om de interactieve ontsluiting van data via de website te optimaliseren. De bevraging van de website regionalestatistieken.vlaanderen.be blijft, sinds de lancering eind 2016, stabiel rond een 1000-tal raadplegingen per dag. Maandelijks zijn ongeveer een 50-tal helpdeskvragen beantwoord. Een

nieuwsbrief houdt 1300 abonnees regelmatig op de hoogte van nieuwe publicaties en rapporten op de website.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

2018 is voor de datastrategie een jaar van structurele veranderingen. Vanwege de nieuwe beleidscontext voor statistiek wordt in de eerste plaats een aangepaste, coherente datastrategie voor de Vlaamse openbare statistieken uitgewerkt. In het kader daarvan wordt in een grondige herziening en herontwikkeling van de IT-infrastructuur voorzien, alsook in een aantal nieuwe projecten om een volwaardig statistiekportaal voor alle Vlaamse openbare statistieken te ontwikkelen. Zo kunnen gebruikers op een eenvoudige manier cijfermateriaal over Vlaanderen en hun leefomgeving terugvinden en een beter zicht krijgen op welke statistieken er gepland en gepubliceerd worden in de toekomst. Voor de ondersteuning daarvan wordt er gewerkt aan een nieuw datawarehouse, en er wordt verder werk verricht om ervoor te zorgen dat de data optimaal verzameld en verwerkt worden in overeenkomst met nieuwe en relevante wettelijke kaders omtrent gegevensbeveiliging. Ten slotte wordt er gewerkt aan een interactief platform voor gebruikersinspraak bij beslissingen over prioriteiten in de statistiekontwikkeling om ervoor te zorgen dat de statistieken relevant zijn en blijven voor de hele Vlaamse samenleving.

OD 1.4 Beleidsgericht onderzoek en evaluatie

De start en uitbouw van de Vlaamse Statistische Autoriteit en het witboek 'Open en wendbare overheid', meer bepaald het luik 'Onderbouwd beleid als verantwoording en kennis' hebben geleid tot een nadere afbakening en invulling van de benodigde beleids- en onderzoekscapaciteit op korte en lange termijn.

Die capaciteit is enerzijds specifiek gericht op een aantal thema's zoals beleids- en decreetsevaluatie, gedragsinzichten, RIA en communicatie; maar anderzijds ook op de ondersteuning van het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing en de realisatie van de doelstellingen die overheidsbreed gedefinieerd zijn in het witboek.

Realisaties 2017

Ik heb de dialoog met het Vlaams Parlement over de verdere uitbouw van ex-postdecreetsevaluatie voortgezet. Ook daarover zijn in het witboek 'Open en wendbare overheid' een aantal nieuwe engagementen opgenomen. We hanteren het principe 'evalueer eerst' en geven bij beleidsnota's en beleidsbrieven een overzicht van de geplande, lopende en afgeronde decreetsevaluaties. We voorzien in een minimale procesmatige, methodologische en inhoudelijke standaard voor decreetsevaluaties. We maken afspraken met het Vlaams Parlement over hoe we meer aandacht kunnen besteden aan de bespreking van de evaluatieresultaten.

Een kwaliteitsvolle voorafgaande inschatting van de bestaansredenen en bijbehorende effecten van voorgenomen regelgeving is cruciaal voor elke decreets- en beleidsevaluatie. Daarom zijn er het voorbije jaar opleidingen over de toepassing van de RIA-methodiek voor Vlaamse ambtenaren georganiseerd. Ook is er systematisch en tijdig specifiek advies verleend aan de RIA-opstellers in de Vlaamse overheid over hoe ze de kwaliteit van hun RIA's kunnen verbeteren.

In het kader van het gebruik en de toepassing van gedragsinzichten bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van Vlaams beleid zet mijn administratie in op kennisopbouw, projectwerking en sensibilisering en netwerking. In samenwerking met het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing wordt een matrix van gedragsinzichten als praktisch werkinstrument ontwikkeld. De matrix inventariseert thematisch de cases of onderzoeken die bestaan, en waar welke

onderzoekers mee bezig zijn. Specifieke instrumenten, zoals de Nederlandse gedragstoets 2.0, zijn verder ontwikkeld en getest en op basis daarvan ontwikkelde mijn administratie zelf een werkvorm. Initiatieven met gedragsinzichten in de Vlaamse overheid worden opgevolgd, zoals de onderzoeken naar de langetermijneffecten van nudging in retail en in bedrijfsrestaurants, naar gedragsinzichten, drempels en hefbomen voor consumentengedrag rond mobiliteit en energiegebruik. Er is een raamcontract voor onderzoek naar drempels en hefbomen van gedragsverandering waar de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij en het Departement Kanselarij en Bestuur al van hebben gebruikgemaakt. Eind 2016 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota 'Actieplan Gedrag en Klimaataanpak' goedgekeurd. Het actieplan wil klimaatpositief gedrag stimuleren bij ambtenaren en daarrond ambassadeurschap uitbouwen. Het werkt ondersteunend om de doelstellingen uit de klimaatactieplannen over energie-efficiëntie, gebouwen en mobiliteit te behalen. Concreet is er bijvoorbeeld gewerkt rond de verhuizing naar het Herman Teirlinckgebouw. Er werd ook een kennisdelingsmoment voor Vlaamse ambtenaren georganiseerd op 25 oktober 2017.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 zet ik verder in op de uitbouw van capaciteit voor beleidsonderzoek en -evaluatie door expertise inzake beleidsevaluatie te delen en bijeen te brengen. Via het implementatieplan bekijk ik hoe we de engagementen uit het witboek 'Open en wendbare overheid' op het vlak van ex-postdecreetsevaluatie kunnen omzetten in de praktijk.

Ik zal blijven inzetten op een kwaliteitsvol gebruik van de RIA-methodiek bij de opmaak van nieuwe regelgeving. Dat zal onder meer gebeuren door de opleidingen over het gebruik van de RIA-methodiek te hervormen en te verfijnen, en door bij de vrijwillige opmaak van RIA's concreet advies te verlenen aan de beleidsdomeinen en hen te ondersteunen. Ook zal er een betere koppeling gelegd worden tussen de RIA-methodiek en de juridische toetsen van noodzakelijkheid, evenredigheid en subsidiariteit, en zal er beter over gecommuniceerd worden. Hiermee sluit de Vlaamse overheid aan bij het EU-beleid rond betere regelgeving (met inbegrip van vroege effectbeoordelingen) en geeft ze invulling aan de aanbevelingen van de pilootstudie en de SERV-adviezen.

Evidencebased werken op basis van gedragsinzichten wordt in de Vlaamse overheid via een nieuwe website bekendgemaakt. Daarnaast zal mijn administratie advies en begeleiding bieden aan entiteiten die beleid willen maken met kennis van gedragsinzichten. Er worden instrumenten en werkvormen aangereikt om concreet aan de slag te gaan, zoals een inventaris van goede praktijkvoorbeelden, vakliteratuur en onderzoekers. Daarnaast worden kennisdelingsmomenten en netwerkevents georganiseerd. Het 'Actieplan Gedrag en Klimaataanpak' wordt verder uitgevoerd door klimaatpositief gedrag bij ambtenaren te stimuleren en ambassadeurschap uit te bouwen.

Het communicatiebeleid van de Vlaamse overheid wordt systematisch gemonitord met een kwaliteitsmeting op basis van de *balanced scorecard*-methode. In 2018 laat ik een nieuwe meting uitvoeren. Ik laat onderzoeken of de methode geactualiseerd moet worden, en of onderzoek naar en evaluatie van communicatie geïntegreerd kunnen worden in onderzoek naar en evaluatie van beleid.

OD 1.5 Ambtelijke samenwerking en overleg met de federale overheid en de andere deelstaten in het kader van goed nabuurschap

Realisaties 2017

De Vlaamse Regering neemt actief deel aan de vergaderingen van het Overlegcomité federale regering - gemeenschaps- en gewestregeringen. Mijn administratie zorgt voor de coördinatie binnen de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering heeft verschillende dossiers geagendeerd:

- het inroepen van een belangenconflict tegen de beslissing van de Brusselse minister van Leefmilieu van 19 mei 2017 om vanaf 1 januari 2017 de tolerantiemarge met betrekking tot de vaststelling van overtredingen van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 27 mei 1999 betreffende de bestrijding van geluidshinder voortgebracht door het luchtverkeer te beëindigen;
- het heropstarten van een initiatief uit 2015 om de protocollaire rangorde aan te passen aan de institutionele realiteit;
- het Vlaams voorontwerp van decreet betreffende het jeugddelinquentierecht;
- Vraag naar terugbetaling van de te veel geïnde federale energiebijdrage en een correcte juridische oplossing;
- Wijziging van de vertegenwoordiging van België voor wat de Raad Energie van de Europese Unie betreft;
- Vraag naar uitvoering oprichting nationaal fonds voor de financiering van de ombouw van laag- naar hoogcalorisch gas;
- De definitieve goedkeuring van de kadertekst NSDO;
- Samenwerkingsakkoord betreffende de kinderbijslag;

Verder waren er bilaterale overlegmomenten met de Duitstalige Gemeenschap, onder meer in het kader van de hernieuwde samenwerkingsovereenkomst, en met het Waalse Gewest over projecten op de gewestgrens met een impact op Vlaanderen. Naar aanleiding van de opmaak van het Brussels Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling werd een gemotiveerd en geïntegreerd bezwaarschrift opgemaakt.

In 2017 stemde de Vlaamse Regering in met tien samenwerkingsakkoorden, vier andere samenwerkingsakkoorden werden effectief gesloten (dus ondertekend door alle partijen).

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In het witboek 'Open en wendbare overheid' heb ik me ertoe verbonden om de engagementen die we als Vlaamse overheid nemen, ook onder de aandacht te brengen van de andere besturen in dit land. Ik wend hiervoor de bestaande netwerken en overlegstructuren aan.

In 2018 blijf ik de vergaderingen van het Overlegcomité federale regering - gemeenschaps- en gewestregeringen actief volgen.

Ook kom ik de afspraken binnen de lopende samenwerkingsovereenkomsten na. Zo zal ik verder uitvoering geven aan het werkprogramma 2016-2018 met de Duitstalige Gemeenschap.

SD 2 Eén gedragen langetermijnvisie op een duurzame maatschappij als kompas voor een toekomstgericht Vlaams regeringsbeleid

Toekomstgericht denken en doen is essentieel om de maatschappelijke uitdagingen proactief aan te pakken. Ik zorg ervoor dat trends in de samenleving opgevolgd worden en vertaald worden in beleid op korte en lange termijn. Verschillende beleidsniveaus werken aan de uitwerking, implementatie en opvolging van een langetermijnstrategie: de Visie 2050 - een langetermijnstrategie voor Vlaanderen, de 2030-agenda voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties en de oefening van de Europese Unie om

de 2030-agenda te vertalen naar een Europese langetermijnstrategie. Mijn administratie zal ijveren voor de nodige afstemming tussen die verschillende oefeningen, zowel bij de opmaak van de doelstellingen als bij de opvolging via indicatoren. Zo wil ik komen tot een coherent en Vlaams toekomstbeleid.

OD 2.1 Integreren van de verschillende langetermijndoelstellingen om te komen tot één langetermijnvisie op een duurzame maatschappij

Realisaties 2017

De Visie 2050, die geldt als de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling, bevat geen tussentijdse doelstellingen, maar stelt wel: 'Samen met de betrokkenen kunnen we de verschillende prioritaire langetermijndoelstellingen opmaken, die aansluiten bij de Visie 2050.'

De 2030-agenda voor duurzame ontwikkeling van de VN vereist een vertaling van de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen of SDG's en de targets naar een eigen ambitieus 2030-doelstellingenkader. Ook het Europese toekomstbeleid (2030) wordt gealigneerd op de SDG's.

Het behalen van de SDG's is een noodzakelijke voorwaarde om de visie voor Vlaanderen te bereiken tegen 2050. Mijn administratie is een project gestart om de SDG's te integreren in en te vertalen naar het lopende beleid van Vlaanderen door middel van een doelstellingenkader voor 2030, dat ook afgestemd wordt met de tussentijdse doelstellingen die kunnen worden bepaald binnen de zeven transitieprioriteiten. Bij dat project worden de transitie managers, de beleidsdomeinen en de belanghebbenden van de maatschappelijke vijfhoek betrokken.

De mededeling aan de Vlaamse Regering van 19 mei 2017 bevestigde de projectaanpak en -timing. In een eerste fase heeft mijn administratie de bestaande doelstellingen geïnventariseerd en geanalyseerd. In een volgende fase heeft mijn administratie een aantal werkgroepen gecoördineerd om te komen tot een eerste ambtelijk voorstel voor een Vlaams 2030-doelstellingenkader met voor de relevante targets hetzij voorstellen, hetzij 'plaatshouders' voor de overeenkomstige doelstellingen van de langetermijnbeleidsplannen in ontwerp. Sommige targets bleken al voldoende afgedekt te worden door bestaande doelstellingen of bestaand beleid.

Naast de beleidsmatige vertaling van de SDG's worden de SDG's vertaald in de werking van de overheid. Het expertisecentrum duurzame ontwikkeling biedt daarvoor een raamcontract voor interne verduurzaming aan waarvan het Facilitair Bedrijf en VDAB hebben gebruikgemaakt, vormings- en informatieactiviteiten bij onder andere VRT, OVAM, Aquafin, het Facilitair Bedrijf en VDAB, en een duurzaamheidsinstrument voor de implementatie van de SDG's in het beleid en de werking. Het expertisecentrum biedt ook de lokale overheden een netwerk en ondersteuning aan om de SDG's door te vertalen in hun werking.

Daarnaast ben ik de voorzitter van de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling (IMCDO), die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het duurzame ontwikkelingsbeleid door de verschillende Belgische overheden. In 2017 werd een kadertekst van de Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling goedgekeurd en ben ik gestart met de uitvoering van de prioriteiten die beschreven staan in die kadertekst. Zo werd er in november een ministerieel evenement georganiseerd over de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen voor de stakeholders. Daarbij staan de beleidscoherentie en de ondersteuning van het middenveld bij de implementatie van de SDG's centraal.

Vlaanderen heeft in 2017 intensief meegewerkt aan de opstelling van de National Voluntary Review van België voor de Verenigde Naties. Daarbij kwamen verschillende goede voorbeelden van de Vlaamse overheid en de Vlaamse stakeholders aan bod. De National Voluntary Review werd gepresenteerd op het High Level Political Forum van de Verenigde Naties in juli 2017.

De opvolging van de SDG's via indicatoren verloopt op diverse niveaus: Verenigde Naties (VN), Europa, het federale niveau en Vlaanderen. De meer dan tweehonderd indicatoren van de Verenigde Naties werden per duurzaamheidsprincipe beoordeeld op relevantie voor Vlaanderen. In het kader van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek werd het voorbije jaar actief meegewerkt aan een evaluatie van de indicatoren van de Verenigde Naties en van Eurostat. Vlaanderen was ook actief betrokken bij een eerste statistisch rapport over de SDG-indicatoren ter voorbereiding van de National Voluntary Review.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Het komende jaar zal ik dit project samen met mijn administratie voortzetten en afronden. Om tegemoet te komen aan de bedenkingen van de strategische adviesraden en de beleidsdomeinen, werden een aangepaste projectaanpak en -timing opgemaakt op basis van de volgende krachtlijnen:

- De projecttiming wordt verder gepreciseerd tijdens politiek-ambtelijk overleg.
- We versterken de politiek-ambtelijke samenwerking en afstemming.
- We voorzien in een formele adviesvraag aan de strategische adviesraden over een politiek-ambtelijk ontwerp van het 2030-doelstellingenkader.
- Na besprekingen met de partners van het VESOC en de Verenigde Verenigingen zal ik een definitief voorstel van het Vlaams 2030-doelstellingenkader voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Het expertisecentrum duurzame ontwikkeling blijft in ondersteuning voorzien voor de implementatie van de SDG's in de werking van de overheid in de vorm van instrumenten en vormingsactiviteiten. Het expertisecentrum zet in 2018 ook in op informatie-uitwisseling tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen.

Op Belgisch niveau zullen de gefedereerde entiteiten zich verder inzetten om gezamenlijk de langetermijnstrategie van de Agenda 2030 te realiseren en de acties uit de kadertekst van de Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling uit te voeren. Als voorzitter van de IMCDO zal ik ervoor zorgen dat Vlaanderen zijn deel doet om het proces te coördineren en de uitvoering mogelijk te maken. Ook bij de opvolging van de indicatorenset blijft Vlaanderen betrokken.

OD 2.2 Samenwerken met partners binnen en buiten de Vlaamse overheid om de langetermijnvisie in praktijk te brengen

Realisaties 2017

Het afgelopen jaar hebben de transitie managers een startnota of actieplan opgemaakt voor hun transitieprioriteiten in samenwerking met de betrokken administraties, kabinetten en stakeholders. De Vlaamse Regering heeft de zeven startnota's goedgekeurd.

Mijn administratie coördineert voor Visie 2050 de ondersteuning van de Vlaamse Regering, het Voorzitterscollege en de transitie managers. De transitie managers werden onder andere ondersteund tijdens verschillende bijeenkomsten van het transitieplatform. Daarnaast organiseerde ik op 30 juni 2017 een dialoogdag in het kader van Visie 2050 en de zeven transitieprioriteiten. De Vlaamse Regering is in gesprek gegaan met de transitie managers en de leden van het

Voorzitterscollege over de zeven trajecten om informatie te delen en kruisbestuiving en samenwerking te stimuleren. De Vlaamse Regering sprak nogmaals haar engagement uit voor de langetermijnstrategie en moedigde aan om de startnota's om te zetten in de praktijk.

De Visienota 2050 vormt het kompas voor een toekomstgericht Vlaams regeringsbeleid. Ze schetst in grote lijnen hoe de overheid er in 2050 zal uitzien en is daarom richtinggevend voor de beleidsintenties in het witboek 'Open en wendbare overheid'. Daarnaast heeft het Voorzitterscollege de optie genomen om de Visienota 2050 als bron te gebruiken voor de bijdrage van de Vlaamse administratie aan het regeerprogramma van de volgende Vlaamse Regering.

Ik sta niet alleen in voor de overkoepelende ondersteuning. Ik ben, samen met de minister van Wonen, verantwoordelijk voor de transitieprioriteit Slim Wonen en Leven. In het voorjaar van 2017 keurde de Vlaamse Regering de startnota goed. Die kwam tot stand in nauwe samenwerking tussen het agentschap Wonen-Vlaanderen en het Departement Kanselarij en Bestuur, en met medewerking van vertegenwoordigers van Vlaamse entiteiten en stakeholders. De startnota gaat uitvoerig in op het toekomstbeeld voor 2050 en de tussendoelen voor 2020, 2030 en 2040 in het traject daarnaartoe. Het toekomstbeeld van Slim Wonen en Leven vatten we samen onder de noemer 'Duurzame buurt, waar iedereen kan en wil wonen en leven' en is uitgewerkt aan de hand van vier pijlers:

- een duurzame woning en omgeving;
- op een slimme locatie;
- een aanbod op maat van de woonbehoefte;
- duurzame woonwensen.

De concrete uitwerking van het transitietraject wordt aangestuurd en opgevolgd door de strategische denkgroep, die voor het eerst samenkwam in juni 2017. De groep is zo samengesteld dat er complementair gewerkt kan worden met lopende initiatieven van relevante Vlaamse entiteiten en stakeholders uit de maatschappelijk vijfhoek. De strategische denkgroep heeft een sturende rol bij de selectie van gerichte initiatieven die vanuit Slim Wonen en Leven geïnitieerd worden. Die 'werven' focussen op multidisciplinaire uitdagingen, waarrond een tijdelijke samenwerkingsstructuur wordt opgezet met partners uit diverse achtergronden. Ik heb het *Slim Wonen en Leven*-beleid in het kader van Duurzaam Wonen en Bouwen verder onderbouwd door meetinstrumenten voor duurzame gebouwen en sites op te stellen en te verspreiden.

Samen met minister Muyters en minister Schauvliege werk ik aan de transitieprioriteit 'de sprong maken naar Industrie 4.0'. Onder Industrie 4.0 wordt de fundamentele verandering in de industrie en de maatschappij verstaan die het gevolg is van de doorgedreven digitalisering. Hierdoor worden zowel de interactie met de klant als de processen en businessmodellen van de ondernemingen beïnvloed. Zoals voorzien werd door de transitie-manager de startnota opgesteld die door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 24 februari 2017.

Samen met de viceminister-presidenten van de Vlaamse Regering organiseer ik tweejaarlijks een overlegforum met de Verenigde Verenigingen. Hier worden beleidsthema's die van belang zijn voor het middenveld besproken. Ook in het kader van het groen- en witboek en in het kader van het gecoördineerd vrijwilligersbeleid worden de Verenigde Verenigingen nauw betrokken.

Op 31 maart 2017 keurde de Vlaamse Regering, in het kader van het Europees semester, het zevende Vlaams Hervormingsprogramma (VHP 2017) goed. Met die goede praktijk speelt Vlaanderen volledig in op het Europees semester en neemt het daarvoor het nodige eigenaarschap op. Het VHP 2017 vormde ook de

Vlaamse bijdrage voor het Nationaal Hervormingsprogramma (NHP) 2017. Het VHP 2017 belicht de structurele maatregelen van Vlaanderen ter uitvoering van de drie landenspecifieke aanbevelingen die de Raad in juli 2016 aan België heeft gericht. Daarnaast bevat het VHP andere belangrijke maatregelen die de realisatie van de Vlaamse Europa 2020-doelstellingen dichterbij moeten brengen. Bij de opmaak van het VHP 2017 heb ik het Vlaams Parlement, de sociale partners bij het VESOC en de vlevaleden opnieuw nauw betrokken.

Ik heb, zoals vorig jaar aangekondigd, ook een aantal bijkomende initiatieven genomen die hebben geleid tot de verhoging van de zichtbaarheid van de Vlaamse semesterwerkzaamheden op Europees en Vlaams niveau, zoals een gezamenlijk Vlaams-Catalaans seminarie in Barcelona, een lezingenreeks waarbij de Vlaamse overheid, de Vereniging van de Vlaamse Provincies en de Informatiepunten Europa Direct de handen hebben ineengeslagen, en een vleva-event waar de diensten van de Europese Commissie, de Vlaamse administratie en de vlevaleden in debat zijn gegaan.

Daarnaast heeft Vlaanderen het initiatief genomen om op 15 december 2016 een fact-finding mission (FFM) op te zetten tussen de diensten van de Europese Commissie en België, om input te verzamelen voor het Landverslag België. Vlaanderen heeft aan elke deelsessie van de FFM deelgenomen en heeft de nodige inhoudelijke input aan de diensten van de Europese Commissie bezorgd. Verschillende elementen die Vlaanderen heeft aangereikt, hebben de diensten van de Europese Commissie mee opgenomen in het Landverslag 2017 voor België.

De Economische Landenrapportering van de OESO was in 2017 een succes voor Vlaanderen. De OESO erkent dat recent belangrijke hervormingen zijn doorgevoerd, zowel op federaal als op regionaal beleidsniveau. Bovendien zoomt het rapport, in vergelijking met het landverslag van de Europese Commissie, meer in op de regio's. De regionale verschillen zijn vaak opgenomen en waar er geen Belgische cijfers voorhanden waren, heeft de OESO niet gearzeld om Vlaamse cijfers te vermelden.

In opvolging van het SALK-uitvoeringsplan blijven de acties opgevolgd en gemonitord, zowel op niveau van de Vlaamse Regering, in het directiecomité als in de samenwerking met de stakeholders binnen de SALK-taskforce.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

De komende maanden zullen de transitie managers verder aan de slag gaan met de uitvoering van hun plan van aanpak. Daarbij zal mijn administratie de transitie managers verder blijven ondersteunen via het transitieplatform. Ze zal voornamelijk focussen op de afstemming tussen de zeven trajecten en waar mogelijk ondersteuning bieden bij de uitvoering van de startnota's (plan van aanpak). Daarnaast zal mijn administratie de communicatie van de langetermijnstrategie en de zeven transitieprioriteiten evalueren en bijstellen indien nodig.

Het governancemodel, zoals voorgesteld in Visie 2050, voorziet jaarlijks in een bijeenkomst van 'het Voorzitterscollege + ...'. Dat is een gezamenlijk overleg van de leden van het Voorzitterscollege en de vertegenwoordigers van de transitieruimtes (externe partner) van de zeven transitieprioriteiten. Het is in de eerste plaats een overkoepelend forum waar de individuele transitieprioriteiten samen vanuit de overheid en partners worden opgevolgd en besproken in een open, reflectieve dialoog. Mijn administratie zal het initiatief nemen voor de voorbereiding en organisatie van die bijeenkomst.

De strategische denkgroep heeft voor het eerste werkjaar de volgende prioriteiten vooropgesteld voor de transitieprioriteit Slim Wonen en Leven:

- De werf 'Duurzame woonwensen' zal focussen op een mindshift bij de burger: hoe verleiden we de burger om voor betere locaties en voor andere, meer compacte woonvormen of gedeelde oplossingen te kiezen?
- De werf 'Buurtinitiatieven' zal – naast de fysieke infrastructuur van buurten – ook focussen op de sociale infrastructuur én op de interactie tussen beide, ondersteund door *smart city*-initiatieven.
- De werf 'Nieuwe financieringsvormen' zal focussen op de verbetering van financiële modellen, waardoor de toegang tot wonen, de kwaliteit ervan en de woonmobiliteit gegarandeerd kunnen worden, ook voor kwetsbare doelgroepen.
- Slim Wonen en Leven is een transitieproject dat iedereen raakt. Daarom maken Wonen-Vlaanderen en Kanselarij en Bestuur werk van de website Slim Wonen en Leven. De website zal zowel laagdrempelige informatie als informatie voor stakeholders en participanten bevatten. De ontwikkeling en verspreiding van het meetinstrumentarium in het kader van duurzaam bouwen zullen ook in 2018 worden voortgezet. Verder worden burgers, bedrijven en lokale overheden nog altijd ondersteund bij duurzaam (ver)bouwen door de samenwerkingsovereenkomsten met de provinciale steunpunten.

In de startnota over de transitieprioriteit 'Industrie 4.0' worden vijf grote actielijnen naar voor geschoven, namelijk de coördinatie en bekendmaking, de versterking van onderzoek en innovatie, het stimuleren van de transformatie binnen de bedrijven (in het bijzonder de kmo's), het werken aan de randvoorwaarden en de inschakeling in de Europese acties. Voor elk van de actielijnen worden concrete acties doorgevoerd vanaf medio 2017. Via participatie aan verschillende events zal het concept 'Industrie 4.0' en de aanpak van de overheid ruimer bekend worden gemaakt. Voor onderzoek en ontwikkeling en het stimuleren van de transformatie zullen de bestaande instrumenten en steun van de Vlaamse overheid maximaal worden ingezet, zowel de dotaties van de strategische onderzoekscentra imec en Flanders Make als het instrumentarium van het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Aanvullend worden bijkomende middelen voorzien voor de activiteiten van de clusters in de context van de transities en voor proeftuinen ter ondersteuning van de transitie Industrie 4.0. Wat de randvoorwaarden betreft, ligt de nadruk op de impact van Industrie 4.0 op het werk, waarbij nauw wordt samengewerkt met de transitie 'dynamische levensloopbaan en levenslang leren'. Wat Europa betreft wordt de inbreng in de Europese beleidsagenda versterkt en worden de Vlaamse actoren ondersteund in hun deelname aan Europese projecten.

Naast de inmiddels traditionele Vlaamse semesterwerkzaamheden zal ik in het kader van het Europees semester 2018 inzetten op een nog intensere informatie-uitwisseling met de diensten van de Europese Commissie. In dat kader zal de nieuwe fact-finding mission tussen de diensten COM en België (november 2017) opnieuw heel belangrijk zijn. Ik zal richting de diensten van de Europese Commissie de nodige initiatieven blijven nemen, zodat onder meer in het Landverslag 2018 nog sterker rekening wordt gehouden met Vlaamse cijfers en beleidsmaatregelen. In mijn rechtstreekse contacten met de (diensten van de) Europese Commissie zullen ikzelf en de administratie blijven ijveren voor regiospecifieke analyses en aanbevelingen, zoals ook in de resolutie van het Vlaams Parlement van 3 mei 2017 wordt gevraagd. Regiospecifieke aanbevelingen kunnen er immers voor zorgen dat Vlaanderen veel maatgerichter kan inspelen op de aanbevelingen. Ik zal vleva van nabij blijven betrekken bij de Vlaamse semesterwerkzaamheden en zal ook aandacht blijven besteden aan het delen van de Vlaamse semestergovernance met andere regio's binnen de EU en andere stakeholders.

Ik zal de Vlaamse coördinatie Economische Landenrapportering van de OESO verder versterken en verdiepen, zodat Vlaanderen bij de volgende rapportering in 2019 nog meer toegevoegde waarde kan leveren.

De Vlaamse Regering stelt een intensievere dialoog tussen Vlaanderen en de OESO op prijs. Ik zal daarom een officieel bezoek brengen aan de Secretaris-Generaal van de OESO in Parijs op 11 december 2017. Dit met het oog op het voortzetten en versterken van de wederzijdse samenwerking.

SD 3 Coherente oplossingen van complexe maatschappelijke uitdagingen

Onze maatschappij wordt steeds meer geconfronteerd met complexe uitdagingen. Om die uitdagingen aan te pakken, is het noodzakelijk dat diverse actoren hun kennis en krachten bundelen, zowel binnen als buiten de Vlaamse overheid. Dat leidt tot een groeiende inzet van werkwijzen waarbij het cruciaal is de juiste actoren samen te brengen en de samenwerkingsprocessen te coördineren.

OD 3.1 Vernieuwen van beleid, participatie en coördinatie om complexe maatschappelijke uitdagingen gedragen en coherent aan te pakken

Een nieuwe overheid voor een betere dienstverlening

Realisaties 2017

Het groenboek 'bestuur' met vernieuwende voorstellen voor een verbeterde werking van de Vlaamse overheid werd in 2016 opgemaakt en voorgelegd in een publieke consultatie. 638 burgers en 20 organisaties en overheden hebben deelgenomen aan de consultatie. Het groenboek werd in januari 2017 besproken in het Vlaams Parlement. Alle input werd verwerkt in een publiek consultatieverslag. Vervolgens werd een witboek 'Open en wendbare overheid' opgemaakt. Daarin staan de engagementen die de Vlaamse Regering op korte termijn en op langere termijn wil nemen om haar wendbaar en open karakter verder te vergroten. Het witboek bestaat uit vijf pijlers: dienstverlening draait om mensen, meerwaarde creëren door participatie, regelgeving als hefboom voor groei en innovatie, onderbouwd beleid als verantwoording en kennisopbouw, en oplossingsgericht samenwerken als netwerkorganisatie. Onder deze vijf pijlers bevinden zich tientallen kleine en grotere projecten.

In het verlengde van het groen- en witboektraject werd het bestuursdecreet, dat twaalf decreten actualiseert en samenbrengt, voorbereid. Het bestuursdecreet omvat het kaderdecreet bestuurlijk beleid, het decreet deugdelijk bestuur, het MEP-decreet, het SAR-decreet, het decreet stuurorgaan Vlaams informatie- en ICT-beleid, het e-governmentdecreet, het openbaarheidsdecreet, het klachtendecreet, het decreet normen overheidscommunicatie, het archiefdecreet, het decreet hergebruik overheidsinformatie, en het statistiekdecreet.

Een van de pijlers uit het witboek is het oplossingsgericht samenwerken als netwerkorganisatie. Ik streef samen met de minister van Bestuurszaken naar een flexibel project- en programmamanagement. Audit Vlaanderen meent ook dat projectmanagement in de Vlaamse overheid onontbeerlijk is voor een moderne bedrijfsvoering en heeft daarover in 2016 een thema-audit afgerond. De Vlaamse overheid is al langer dan vandaag bezig met de professionalisering van haar projectmanagement. Zo zijn er al heel wat belangrijke initiatieven genomen om op het niveau van de Vlaamse overheid en de entiteiten projectmanagement in te bedden in de dagelijkse werking. De toegenomen vraag naar verdere professionalisering geeft echter aan dat we structurele maatregelen moeten nemen die verder gaan dan de aanbevelingen zoals Audit Vlaanderen die geformuleerd heeft. Dat wordt bevestigd in het witboek 'Open en wendbare overheid'.

Samen met de minister van bestuurszaken heb ik het pilootproject netwerkleiderschap verder vormgegeven. Daarin neemt een heterogene deelnemersgroep, die samengesteld is uit het top- en middenkader en ambtenaren met coördinerende opdrachten, deel aan een intensief opleidingsproject. Ook enkele collega's van de federale en lokale overheden nemen deel aan de opleiding. Naast aandacht voor concepten, praktische oefeningen en uitwisseling wordt gewerkt aan de vaardigheden voor een netwerkleider.

Ik laat naar aanleiding van een parlementaire vraag over de vergoedingen van de leden van de raden van bestuur van entiteiten onder het toepassingsgebied van het Vlaams decreet deugdelijk bestuur, een onafhankelijke studie uitvoeren naar de billijkheid van die vergoedingen. De studie zal eind 2017 beschikbaar zijn.

Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing heeft afgelopen jaar onderzoek gedaan naar het concept wendbare overheid. De doelstelling was tweeledig: een uitgewerkt kader met evaluatiecriteria en -indicatoren op het vlak van structuren, processen en cultuur ontwikkelen om het concept 'wendbaarheid' tastbaar te maken, en Vlaanderen vergelijken met andere regio's of landen. Daarvoor werd er al gekeken naar Estland, als koploper op het vlak van innovatie in ICT, en Zweden, met zijn traditioneel betrouwbare overheidswerking. Tot slot is men bezig met een vergelijking met Nederland. Uit de eerste resultaten blijkt dat Vlaanderen op verschillende vlakken aanzienlijke stappen vooruit zet en wil zetten, voornamelijk door naar meer openheid, klantvriendelijkheid en intensieve samenwerking met externe actoren te streven. Uit de vergelijkende studie blijkt dat het voor overheden moeilijk is om op een snelle en efficiënte manier een antwoord te bieden op complexe problematieken, zonder al te veel in te boeten op openheid en inclusiviteit.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Het witboek 'Open en wendbare overheid' wordt tegen november 2017 omgezet in een implementatieplan.

Samen met de minister van Bestuurszaken wil ik werk maken van een eerste principiële goedkeuring van het nieuwe Vlaamse bestuursdecreet tegen eind 2017. Ik voorzie een tweede principiële goedkeuring in februari 2018 en een definitieve goedkeuring in april 2018. In juli 2018 volgt de bekrachtiging van het Vlaams bestuursdecreet.

Nu er een overheidsbrede visie is over interactieve beleidsvoering, zal mijn administratie een belangrijke rol opnemen in het verder uitwerken van de concrete aanpak.

Ik zet in op de verdere kennis- en expertiseopbouw over interactieve beleidsvoering en op de inzet van vernieuwende methodieken daarvoor. Zo draag ik bij tot de pijler 'meerwaarde creëren door participatie' uit het witboek. Door goede praktijken in binnen- en buitenland te inventariseren en te promoten en expertise in de toepassing van vernieuwende werkvormen op te bouwen, komt er meer aandacht voor de ondersteuning van de capaciteitsopbouw, zowel bij de overheid als bij de belanghebbenden. Er zal ook bijzondere aandacht gaan naar manieren en randvoorwaarden om de interactieve beleidsvoering in Vlaanderen maximaal inclusief te maken.

Ik blijf ook in 2018 in samenwerking met de minister van Bestuurszaken ijveren voor een professioneel project-, programma- en portfoliomanagement voor de Vlaamse overheid, conform het witboek 'Open en wendbare overheid'.

Het pilootproject over netwerkleiderschap wordt in samenwerking met de minister van Bestuurszaken grondig geëvalueerd, met specifieke aandacht voor het effect op langere termijn in de organisatie. De resultaten en de feedback van de deelnemers en de betrokken academici worden meegenomen in de verdere uitrol van netwerkleiderschap in de Vlaamse overheid. Daarbij denk ik onder meer aan verdere vorming en begeleiding. Ik bekijk ook of de vereiste competenties voldoende aanwezig zijn in de relevante functiebeschrijvingen.

Ik wacht de resultaten af van de onafhankelijke studie over de billijkheid van de vergoedingen van de leden van de raden van bestuur en bekijk in 2018 of er bijkomende maatregelen nodig zijn.

Ik zal het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing vragen om onderzoek te doen naar de meerwaarde van tijdelijke organisatieoverschrijdende projectstructuren als coördinatie-instrument voor complexe beleidsproblemen, zoals dat voorgesteld is in het witboek 'Open en wendbare overheid' en de Visienota 2050. Tijdelijke structuren bieden mogelijkheden om op een efficiënte manier en binnen een afgebakend afsprakenkader expertise vanuit de verschillende overheidssectoren en de maatschappij samen te brengen om zo een geïntegreerd antwoord te formuleren op complexe problemen. Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing zal een vergelijkende studie voeren naar de succes- en faalfactoren van dergelijke structuren, met aandacht voor de taakstelling, organisatiekenmerken, operationele voorwaarden (personeel en financiën), de governance, het interne management en de verantwoordingspraktijken van de structuren, de inbedding ervan in de overheidswerking, de relatie met de huidige verticale organisatiestructuren en verantwoordingslijnen, en de interactie met andere coördinatie-instrumenten. De studie zal een internationaal vergelijkend perspectief hebben.

Versterking van de politiek-ambtelijke samenwerking

Realisaties 2017

Het Voorzitterscollege heeft als overkoepelend managementorgaan een centrale brugfunctie, zowel tussen de verschillende beleidsdomeinen als tussen de politiek en de administratie. Ik onderschrijf het toekomsttraject dat het Voorzitterscollege heeft uitgestippeld om gaandeweg meer de rol op te nemen van strategisch knooppunt in een netwerkorganisatie en meer een regiefunctie dan een hiërarchische rol te vervullen.

In een mededeling aan de Vlaamse Regering heeft het Voorzitterscollege een aantal voorstellen geformuleerd voor een optimalisering van de politiek-ambtelijke samenwerking.

Op 30 juni 2017 ben ik, samen met de andere leden van de Vlaamse Regering, in gesprek gegaan met de leden van het Voorzitterscollege en met de transitie managers van de Visie 2050, om de informatie over de transitieprioriteiten te delen en de kruisbestuiving en samenwerking te stimuleren. De Vlaamse Regering heeft nogmaals haar engagement voor de langetermijnstrategie uitgesproken en heeft alle betrokkenen aangemoedigd om de startnota's om te zetten in de praktijk.

Het Voorzitterscollege heeft contacten uitgebouwd met belanghebbenden en andere overheden, zoals de European Semester Officer van de Europese Commissie en de Nederlandse secretarissen-generaal.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 zullen mijn administratie en het Voorzitterscollege de voorstellen voor een vernieuwde politiek-ambtelijke dialoog omzetten in concrete instrumenten.

OD 3.2 Snel en flexibel inspelen op actuele maatschappelijke vragen en thema's, samen met een brede groep van partners

Risico- en crisismanagement

Realisaties 2017

Op 17 maart 2017 heeft de Vlaamse Regering onder mijn impuls het mandaat en de modulaire samenstelling van het Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid (CCVO) scherper gesteld. Ook de rollen en verantwoordelijkheden van het CCVO en van de verschillende teams die eronder ressorteren, werden verder geëxpliciteerd. De tweejaarlijkse crisisoefening van het CCVO heeft ook in 2017 haar nut aangetoond. De bestaande samenwerkingsverbanden met de provinciale overheden en de federale overheid op het vlak van crisismanagement werden verder geïntensifieerd.

Tijdens de ransomware-aanvallen van mei en juni heeft mijn administratie snel en efficiënt intern gecommuniceerd en is ze er samen met de interne en externe dienstverleners in geslaagd om zeer snel preventieve maatregelen te nemen. Dankzij de snelheid en de efficiëntie van die maatregelen is de dienstverlening van de Vlaamse overheid voor de burgers en de bedrijven nooit in het gedrang gekomen.

De nieuwe meer risicogedreven werkwijze van Audit Vlaanderen voor organisatie-audits heeft het risicomanagement bij de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid hoger op de agenda gezet. Daarom heeft mijn administratie in samenspraak met Audit Vlaanderen ondersteunende instrumenten ontwikkeld en biedt ze de entiteiten de mogelijkheid om via een raamcontract ondersteuning op maat af te nemen.

Verder heeft mijn administratie ook de eerste stappen gezet om risico's en opportuniteiten steeds meer te integreren in het algemene management van de Vlaamse overheid. Ze heeft dat onder andere toegepast tijdens het seminarie in Brugge, waar de topmanagers van de Vlaamse overheid vanuit verschillende toekomstscenario's uitdagingen voor de volgende Vlaamse Regering geformuleerd hebben.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Ik blijf inzetten op een veerkrachtige en wendbare overheid (zie ook witboek 'Open en wendbare overheid') die inspeelt op opportuniteiten en risico's. Op een risicobewuste wijze werken en handelen met aandacht voor zowel risico's als opportuniteiten is en blijft dus een belangrijk punt voor de Vlaamse overheid. Alleen op die wijze kunnen de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid op een efficiëntere en continuere manier hun dienstverlening aan burgers en bedrijven blijven garanderen.

Mijn administratie zal daarvoor ook in 2018 samen met Audit Vlaanderen haar ondersteuningsaanbod verder ontwikkelen. De huidige beschikbare instrumenten zullen vanuit een geïntegreerde visie op elkaar afgestemd worden. Verder zal ook nagegaan worden hoe het risicomanagement, het bedrijfscontinuïteitsmanagement en het crisismanagement nog beter gestroomlijnd kunnen worden met andere managementinstrumenten.

Samen met Audit Vlaanderen zal mijn administratie een concreet voorstel uitwerken over de ondersteunende, coördinerende werking in het kader van risicomanagement bij de Vlaamse administratie. Specifieke aandacht zal daarbij uitgaan naar entiteitsoverschrijdende en overheidsbrede risico's en opportuniteiten.

Het CCVO zal zich verder blijven professionaliseren zodat zijn werking nog meer afgestemd is op de noden van de verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid en de andere bestuurlijke niveaus. Vlotte informatie-uitwisseling en adequate communicatiestromen tussen het CCVO en zijn partners binnen en buiten de Vlaamse overheid en vice versa zijn daarvoor noodzakelijke voorwaarden.

In aanvulling op het preventieve beleid van de Vlaamse overheid tegen gewelddadige radicalisering en polarisering, dat gecoördineerd wordt door mijn collega, bevoegd voor Binnenlands Bestuur, zijn initiatieven voor de beveiliging van de gebouwen en de kritieke infrastructuren van de Vlaamse overheid essentieel om voorbereid te zijn als er zich een nieuwe terreuraanslag zou voordoen. Mijn administratie zal die initiatieven coördineren.

Uitbouw van een Vlaams inspectie- en handhavingsbeleid

Realisaties 2017

Vlaanderen heeft bij de zesde staatshervorming meer bevoegdheden op het vlak van justitie gekregen. Ter ondersteuning van het beleid heeft de Vlaamse Regering op 5 februari 2016 het projectplan Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid (CVH) goedgekeurd, dat via het project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid en met medewerking van alle beleidsdomeinen in de werkgroep Vlaams Handhavingsbeleid tot uitvoering wordt gebracht.

Sinds de zesde staatshervorming hebben de deelstaten de bevoegdheid om het injunctierecht uit te oefenen in aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren. De Vlaamse Regering heeft mij aangewezen als de minister die de federale minister van Justitie kan vragen om gebruik te maken van het positief injunctierecht. Op 13 januari 2017 keurde de Vlaamse Regering, als eerste overheid in België, het kader goed waarbinnen dat injunctierecht kan worden uitgeoefend. Dat zal enkel in uitzonderlijke omstandigheden kunnen.

Vlaanderen is sinds de zesde staatshervorming politiek verantwoordelijk voor het gevoerde strafbeleid op de Vlaamse bevoegdheidsterreinen. Daarvoor neem ik deel aan de vergaderingen van het College van Procureurs-generaal.

Een handhavingsbeleid voeren impliceert ook dat er prioriteiten vastgelegd worden. De prioriteiten voor het handhavingsbeleid over de bestuurlijke niveaus heen werden op 7 juni 2016 door de Interministeriële Conferentie vastgelegd in de Kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan. Inmiddels werd een eerste evaluatie uitgevoerd van de daarin opgenomen doelstellingen.

Daarnaast blijft er ruimte om op Vlaams niveau verder na te denken over de accenten die Vlaanderen bijkomend wil leggen. Op basis van een bevraging van de collega-ministers en de secretarissen-generaal heeft de Vlaamse Regering op 30 juni 2017 de Vlaamse prioriteiten voor het strafrechtelijk beleid vastgelegd. Ik heb de prioriteitenlijst aan de federale minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal bezorgd. Op de vergadering van het College van Procureurs-generaal met de deelstaten van 5 september 2017 werd afgesproken dat, met het oog op de omzetting van de prioriteiten in algemene, bindende richtlijnen van het strafrechtelijk beleid, de expertisenetwerken daarover aan het College hun advies zullen verstrekken.

Ik heb een arrestendatabank laten ontwikkelen waarin alle uitspraken over handhavingsmateries over de beleidsdomeinen heen worden verzameld en na anonimisering publiek worden gemaakt. Via afspraken met de parketten probeer

ik ertoe te komen dat strafrechtelijke uitspraken over strafbaarstellingen waarvoor Vlaanderen bevoegd is, zo veel als mogelijk worden verzameld.

Op 12 mei 2015 heeft de Vlaamse Regering de lijst van experts die in vijftien verschillende expertisenetwerken worden afgevaardigd, geactualiseerd. Monitoring heeft aangetoond dat de experts nog te weinig betrokken worden bij de werking van de meeste van die expertisenetwerken. Ik heb op de vergadering van het College van Procureurs-generaal met de deelstaten aangedrongen op een verhoogde betrokkenheid. Dit resulteerde in de aanduiding van verbindingspersonen voor de deelstaten binnen de ondersteuningsdienst van het College van Procureurs-generaal.

In het voorjaar van 2017 heeft het projectteam CVH en de ambtelijke werkgroep Vlaams Handhavingsbeleid de mogelijke pistes onderzocht om OLAF, het Europees bureau voor fraudebestrijding, bij te staan in Europese fraudeonderzoeken. Naast de oprichting via een samenwerkingsakkoord van een interfederale coördinerende instantie, in de vorm van een *anti-fraud coordination service* (AFCOS), zal ik een Vlaamse regeling laten uitwerken waarin de Vlaamse inspectiediensten bovenop de hen reeds toegekende bevoegdheden een beroep kunnen doen op een globale set van toezichts-, opsporings- en bijstandsrechten in dit kader.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In het nieuwe regeringsjaar zullen de initiatieven die eerder werden opgestart, worden voortgezet.

Ik maak erover dat de door de Vlaamse Regering vastgestelde strafrechtelijke prioriteiten, na de adviezen van de expertisenetwerken en het College van Procureurs-generaal, uitmonden in een algemene, bindende richtlijn voor de parketten.

Ik zal er via monitoring op toezien dat de prioriteiten uit de Kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan worden uitgevoerd.

Ik zal binnen het College van Procureurs-generaal blijven inzetten op een goede dialoog binnen de expertisenetwerken door een effectieve betrokkenheid van de experts die de Vlaamse Regering heeft afgevaardigd. De recente aanstelling van verbindingspersonen is alvast een stap in de goede richting.

Ik zal tevens ten aanzien van het College van Procureurs-Generaal blijven ijveren voor een goede doorstroming van informatie over strafrechtelijke vervolgingen en veroordelingen, indien aangewezen en juridisch mogelijk, vooral over vervolgingen of veroordelingen m.b.t. aantastingen van fysieke en/of psychische integriteit.

Ik laat een decretale regeling voorbereiden voor de bijstand van Vlaamse inspectiediensten aan onderzoeken van OLAF, het Europees bureau voor fraudebestrijding en start de gesprekken voor het sluiten van een samenwerkingsakkoord voor de oprichting van een *anti-fraud coordination service* (AFCOS).

Ik leg een ontwerp van handhavingsdecreet voor aan de Vlaamse Regering dat moet leiden tot een stroomlijning van de handhavingsprocedures voor het toezicht, de opsporing, de keuze tussen strafrechtelijke of bestuurlijke vervolging, de administratieve beboeting en de rechtsbescherming. De regeling over de bijstand aan OLAF wordt geïntegreerd in dat ontwerp. Het zal, voor zover mogelijk, ook rekening houden met de implicaties van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (GDPR) en de richtlijn (EU) 2016/680 van 27 april 2016

betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad.

Goed publiek opdrachtgeverschap

Realisaties 2017

Ik wil inzetten op een goed publiek opdrachtgeverschap door de coördinatie van het Vlaams overheidsopdrachtenbeleid, het beleidsgericht ondersteunen van en adviseren over grote (investerings)projecten, waaronder PPS en het Vlaamse bouwmeesterschap.

Met de statusrapportering van het Vlaams plan voor overheidsopdrachten heb ik een overzicht gegeven van de acties die de entiteiten van de Vlaamse overheid momenteel ondernemen in het kader van het Vlaams plan voor overheidsopdrachten.

Samen met mijn collega van Bestuurszaken heb ik verder werk gemaakt van een geïntegreerde en geautomatiseerde monitoring van overheidsopdrachten, die geënt is op bestaande systemen. In het kader van de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling heb ik afspraken gemaakt voor een verdere structurele samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus voor de monitoring van duurzame overheidsopdrachten.

Het Steunpunt Duurzame Lokale Overheidsopdrachten, dat in de VVSG is ingebed, heb ik verder ondersteund om lokale besturen te helpen bij het organiseren van duurzamere en innovatievere overheidsopdrachten.

Het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten is het platform waar, onder voorzitterschap van mijn administratie, de Vlaamse overheid, de lokale en provinciale besturen, bedrijfssectoren en de academische wereld kennis over en ervaring met overheidsopdrachten delen en streven naar praktisch werkbare oplossingen voor de verschillende problematieken met overheidsopdrachten. Het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten heeft in 2017 een Vlaamse gids tegen sociale dumping bij overheidsopdrachten uitgewerkt, omdat er behoefte was aan een effectief werkinstrument voor aanbestedende overheden. De gids geeft op concrete wijze aan hoe een aanbestedende overheid bij overheidsopdrachten in bepaalde fraudegevoelige sectoren sociale dumping en de nefaste gevolgen daarvan kan tegengaan. Vanuit de vaststelling dat heel wat overheden van niet-actuele administratieve bepalingen gebruikmaakten, heeft het Vlaams Samenwerkingsforum in 2017 ook administratieve bepalingen voor een modelbestek gebouwen uitgewerkt.

Naast haar reguliere taakstelling als kennismakelaar en adviesverlener heeft mijn administratie, in de hoedanigheid van het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking, in 2017 het afwegingsinstrument uitvoeringsvormen (AUV) ontwikkeld. Dat instrument kan ondersteuning bieden bij de keuze voor een uitvoeringsvorm voor een publiek infrastructuur- of vastgoedproject. Daarnaast werd gestart met de ontwikkeling van een methodiek voor ex-postevaluatie voor PPS-projecten. In samenwerking met de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) werd een online database gecreëerd voor PPS-projecten in Vlaanderen. Het doel daarvan is de zichtbaarheid van bestaande PPS-projecten te verhogen en de leercurve bij lokale besturen te versnellen. In de toekomst zal de database verder worden aangevuld, zodat besturen gemakkelijker in contact kunnen komen met besturen die ervaring hebben met gelijksoortige projecten. Het PPS-netwerk Vlaanderen, dat opgezet is als een 'community of practice', is

operationeel en is opengesteld voor lokale besturen. Tot slot werd een DBFM-modelcontract (Design Build Finance Maintain) voor kleinere projecten afgetoetst bij het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR). Dat modelcontract is publiek beschikbaar via de website van het Kenniscentrum PPS.

De expertengroep die de Vlaamse bouwmeester ondersteunt, werd begin 2017 aangesteld en betrokken bij de totstandkoming van het meerjarenprogramma 2017-2020 van de Vlaamse bouwmeester. Het meerjarenprogramma werd in maart 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De Vlaamse bouwmeester heeft zijn visie gebundeld in zeven hoofdthema's: anders ontwerpen en bouwen voor meer levenskwaliteit en open ruimte, wonen gericht op levenskwaliteit en duurzame ontwikkeling, een zorgzame omgang met erfgoed voor een kwalitatieve leefomgeving, een doelmatig publiek opdrachtgeverschap en ondernemerschap, regelgeving als proactief kwaliteitsinstrument, samenwerking over de grenzen heen en bijdragen aan de architectuurcultuur in Vlaanderen. Daarnaast wordt de ontwikkeling van een 'Bouwmeesterscan' opgestart. Deze scan wordt mee ondersteund door het departement Omgeving en biedt lokale overheden aan de hand van een doorlichting een overzicht van de ruimtelijke en beleidsmatige ingrepen die cruciaal zijn in de transitie naar verdichting, een gezondere, beter uitgeruste en meer inclusieve leefomgeving, gekoppeld aan een duurzame omgang met ons leefmilieu en met natuurlijke hulpbronnen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Met het Vlaams plan voor overheidsopdrachten heb ik in nauwe samenwerking met de minister van Bestuurszaken werk gemaakt van een strategisch en gecoördineerd beleid voor overheidsopdrachten bij de Vlaamse overheid en bij uitbreiding voor Vlaanderen. De overkoepelende strategische doelstellingen voor de periode 2016-2020 zijn erin vastgelegd. De entiteiten van de Vlaamse overheid zullen die doelstellingen in 2018 verder concretiseren en in het kader van het Vlaams Samenwerkingsforum bespreken met vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid, de lokale besturen, de bedrijfssectoren en de academische wereld.

Samen met de minister van Bestuurszaken en Sociale Economie wil ik al het mogelijke doen om te voorkomen dat de Vlaamse overheid goederen zou aankopen die zijn vervaardigd met schending van de mensenrechten. Over de naleving van de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) bij overheidsopdrachten lopen momenteel proefprojecten voor textiel en natuursteen. Met het textielproject wil de Vlaamse overheid voor haar overheidsopdrachten de naleving van de arbeidsvoorwaarden in de productielocatie effectief kunnen controleren. Ook audits kunnen daar indien nodig deel van uitmaken. Inmiddels hebben negen aanbestedende overheden (zowel Vlaamse overheidsdiensten, lokale besturen als intercommunales) de nieuwe aanpak al in hun overheidsopdrachten voor textiel toegepast. Mijn administratie werkt ook mee aan het project 'Eerlijke Natuursteen', een initiatief van de Benelux federatie van natuursteengroothandelaars, dat wil komen tot een werkbare gedragscode voor de groeves en fabrieken in India gebaseerd op de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de Verenigde Naties en de OESO. Ik zal de verkregen informatie uit deze proefprojecten aanwenden voor verder overleg met de betrokken sectoren en die aanpak waar mogelijk uitbreiden naar andere sectoren.

In het kader van de strijd tegen sociale dumping wil ik op korte termijn een samenwerkingsprotocol sluiten tussen de Vlaamse Regering en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst over de uitwisseling van informatie over de toepassing van de sociale wetgevingen bij de uitvoering van overheidsopdrachten waarvan de diensten van de Vlaamse Regering opdrachtgever zijn.

Met betrekking tot de publiek-private samenwerking zal ik in 2018 het beschikbare instrumentarium ruimer toepasbaar maken. Het afwegingsinstrument uitvoeringsvormen (AUV) wordt beschikbaar als webtoepassing en er wordt onderzocht hoe de andere instrumenten (bijvoorbeeld de ex-postmethodiek) breder verspreid kunnen worden. Zo wil ik een efficiëntere dienstverlening mogelijk maken en de ondersteuning voor lokale besturen verhogen. De beschikbare modellen en het instrumentarium voor PPS worden geactualiseerd en continu optimaal gehouden. Verder vraag ik het Kenniscentrum PPS om in samenwerking met zijn netwerk (academisch, privaat, publiek en internationaal) specifieke PPS-kennis verder te consolideren en beschikbaar te stellen in de Vlaamse overheid en bij andere publieke entiteiten.

Met de resultaten van de Commissie Alternatieve Financiering in het vooruitzicht zal ik in 2018 bekijken hoe het Vlaams Kenniscentrum PPS optimaal kan bijdragen tot het beleid over alternatieve financiering.

De in het verleden door de bouwmeester ontwikkelde instrumenten, die vooral gericht zijn op de ondersteuning van publieke opdrachtgevers, worden blijvend ingezet om de visie in de praktijk vorm te geven. Het belangrijkste instrument naast de Open Oproep- procedure, blijft de adviesverlening op maat. Met betrekking tot de bouwmeesterscan worden de deskundigen aangesteld voor de uitvoering en worden de eerste opgaven onder de loep genomen. Aan de hand van de eerste resultaten wordt het instrument verder verfijnd. Een ander initiatief dat zal worden opgestart, zijn de pilootprojecten 'Open Ruimte', Die pilootprojecten zijn een van de speerpuntthema's van het meerjarenprogramma en willen inzetten op de creatie van meer open ruimte en natuur.

Harmonisering van het onteigeningsrecht

Realisaties 2017

Het onteigeningsdecreet werd na unanieme goedkeuring in het Vlaams Parlement bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 24 februari 2017. Dit decreet zorgt voor één duidelijke overkoepelende onteigeningsprocedure voor alle onteigeningen in het Vlaamse Gewest. Er werd sinds de bekrachtiging ook gewerkt aan een uitvoeringsbesluit, dat voor advies aan de Raad van State werd bezorgd. In voorbereiding van de inwerkingtreding van de wetgeving zijn er zowel voor de Vlaamse overheidsinstanties als voor de lokale besturen opleidings- en informatiesessies gehouden.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

De implementatie van het nieuwe instrumentarium (onteigeningsdecreet en uitvoeringsbesluit) zal verder opgevolgd, begeleid en gemonitord worden, zowel binnen de Vlaamse overheid als bij de lokale besturen. Naast vormingssessies wordt er een specifieke website opgezet waar de betrokkenen terecht kunnen. Ook wordt er in samenwerking met mijn collega, bevoegd voor de mobiliteit, een digitaal uitwisselingsplatform opgezet.

Verder zal ik bijzondere aandacht besteden aan een kwaliteitsvolle communicatieaanpak bij de concrete toepassing van het Vlaamse onteigeningsdecreet. Dat betekent dat de onteigenende instantie tijdens het hele verwervingsproces en dus niet alleen bij de formele opstart van een onteigeningsproces met de te onteigenen personen in gesprek zal treden over het doel en de meerwaarde van de onteigening en hen zal inlichten over hun rechten.

*Beleidsdomeinoverschrijdende coördinatie van maatregelen ter bevordering van de integratie van vluchtelingen**Realisaties 2017*

Mijn administratie coördineert het Vlaams ambtelijk overleg vluchtelingen, dat op 16 juli 2016 in het leven werd geroepen. Aan het overleg nemen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen en een vertegenwoordiging van de lokale besturen deel. Ook het federale agentschap Fedasil wordt ad hoc uitgenodigd. Het ambtelijk overleg bewaakt het overzicht over de maatregelen die de Vlaamse Regering financiert met de tijdelijk uitgebreide middelen. Daarnaast wordt via goede afstemming de doorstroom van informatie gegarandeerd, over de verschillende beleidsdomeinen en -niveaus heen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Omdat integratie van vluchtelingen een zaak blijft van alle beleidsdomeinen zet het Vlaams ambtelijk overleg vluchtelingen haar coördinerende taak verder. Aanvullend op het bestaande beleid, blijft immers de nood aan permanente informatiedeling en overleg, over beleidsdomeinen heen maar ook met het federale en lokale niveau bestaan. Structurele afstemming op regelmatige basis blijft eveneens nodig om de transparantie te bewaren en om nieuwe ontwikkelingen van nabij te kunnen opvolgen.

De eventuele knelpunten die door dit overleg gedetecteerd worden kunnen via deze samenstelling ook adequaat het hoofd worden geboden. Zo is er aandacht voor de doelgroep niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Ook de hervestiging van vluchtelingen die erkend worden in het buitenland, zal in het overleg verder aan bod komen.

Daarnaast blijft het ambtelijk overleg de indicatoren van de maatregelen (eenmalige provisie) monitoren, volgt het de (internationale) gebeurtenissen op en komt het daar waar nodig via de verschillende bevoegde beleidsdomeinen tussen.

SD 4 Rampenbeheersing*Realisaties 2017*

De verouderde federale wetgeving van 12 juli 1976 met betrekking tot rampenbeheersing is aangepast en in een nieuw decreet gegoten. Het decreet is bekrachtigd en afgekondigd op 3 juni 2016, het uitvoeringsbesluit op 23 december 2016. Er is een website ontwikkeld waarop de informatie en de nodige aanvraagdocumenten te vinden zijn.

Tot op heden werden er negen rampen erkend: de overvloedige regenval van 27, 28 en 29 juli 2014 (+ uitbreiding), de overvloedige regenval van 3 augustus 2014, de overvloedige regenval van 5 juni 2015 (+ uitbreiding), de overvloedige regenval van 29 en 30 augustus 2015, de windhoos en rukwinden met lokaal karakter van 29 en 30 augustus 2015, de langdurige overvloedige regenval en overstromingen tussen 27 mei en 26 juni 2016, de hagel van 23 juni 2016, de windhoos en rukwinden met lokaal karakter van 23 juni 2016 (+ uitbreiding) en de overvloedige regenval van 23 juli 2016.

Er zijn in totaal 7191 aanvragen ingediend, waarvan het merendeel betrekking heeft op landbouwschade. Van de 2.973 aanvragen die momenteel in behandeling zijn, zijn er 2.783 ontvankelijk.

Eind augustus 2017 zijn 1.202 aanvraagdossiers volledig afgewerkt en uitbetaald (inclusief de 190 onontvankelijke dossiers die geen recht hadden op een tegemoetkoming). Daarvoor heeft het Vlaams Fonds voor Lastendelging in totaal 19.719.685,67 euro uitbetaald. De vergoedingen worden twee keer per maand op regelmatige basis betaald. Daarnaast werden 286 dossiers administratief afgehandeld. Daarvan kan de tegemoetkoming eerstdaags uitbetaald worden.

De fruitsector werd op een korte periode diverse keren geteisterd door extreme weersomstandigheden. Om tegemoet te komen aan de problemen waarmee de sector te kampen heeft, heb ik aan mijn administratie de opdracht gegeven om de aanvragen uit de fruitsector prioritair te behandelen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Er zijn nog geen erkenningen verleend op basis van het nieuwe decreet met betrekking tot rampenbeheersing.

Samen met collega Schauvliege zal ik een voorstel uitwerken voor een nieuw regelgevend kader voor het algemeen rampenfonds en het landbouwrampenfonds. Dit voorstel zal voor uitzonderlijke klimatologische schade aan landbouwteelten een sectoraal fonds en/of een weersverzekering bevatten.

De eerste fase van de digitalisering van de procedures van het rampenfonds is opgestart. De businessanalyse is opgemaakt en de aanbesteding van de eerste fase loopt. Het gaat om de realisatie van een digitaal dossierbehandelingssysteem en de verbinding van dat systeem met het e-loket landbouw.

Op de website van het Vlaams Rampenfonds zijn vereenvoudigde aanvraagformulieren opgenomen die digitaal ingevuld en verzonden kunnen worden. De nieuwe gebruikershandleiding is geredigeerd en bevat praktische informatie over de werking van het Vlaams Rampenfonds en over de procedure voor de aanvraag van een tegemoetkoming. Rekening houdend met de nieuwe bepalingen van het decreet met betrekking tot rampenbeheersing wordt een procedure voor overheidsopdrachten opgestart om deskundigen voor het ramen van de schade en het opstellen van een expertiserapport aan te stellen.

Door het rekruteren van bijkomend personeel is alles in het werk gesteld om de schadedossiers voor eind 2018 af te handelen.

SD 5 Operationalisering van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges

Realisaties 2017

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC), die als een afzonderlijke entiteit in het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur operationeel is, overkoepelt en ondersteunt flexibel en efficiënt drie Vlaamse bestuursrechtscolleges, namelijk de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, om binnen een redelijke termijn een effectieve en kwaliteitsvolle rechtsbescherming te garanderen.

Ik ben in 2017 blijven toezien op de werking van de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges. De focus daarbij was de verwerking, binnen een redelijke termijn, van de beroepsdossiers, en het verder verkorten van de doorlooptijden van de beroepsdossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Eind 2017 is de bestaande werkvoorraad van de eerste zes werkjaren (van 1 september 2009 tot en met 2015) bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, op enkele uitzonderingen na, volledig weggewerkt.

De zowel bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen als het Milieuhandhavingscollege nieuw ingediende beroepsdossiers worden bijgevolg afgehandeld binnen een aanvaardbare en redelijke termijn. De gemiddelde doorlooptijden van de behandeling van beroepsdossiers verkorten stelselmatig.

Voor een actuele stand van zaken en de concrete aanpak door de Raad voor Vergunningsbetwistingen verwijs ik naar het jaarverslag van het werkingsjaar 2016 - 2017 dat in de loop van het najaar van 2017 gepubliceerd zal worden.

Op basis van een evaluatie van de door het DBRC-decreet en het Procedurebesluit bepaalde procedureregels is de regelgeving met het oog op een nog meer oplossingsgerichte rechtsbedeling geoptimaliseerd door:

- het decreet van 9 december 2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtcolleges betreft (Belgisch Staatsblad, 24 januari 2017);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtscolleges (Belgisch Staatsblad, 24 april 2017).

Het wijzigingsdecreet en het wijzigingsbesluit zijn op 24 april 2017 in werking getreden.

De DBRC heeft mij ook een plan van aanpak bezorgd voor de bevoegdheidsuitbreiding van de Raad voor Vergunningsbetwistingen met onteigeningsbetwistingen in het kader van de goedkeuring van het onteigeningsdecreet.

In 2017 heeft de DBRC ten slotte opnieuw mensen en middelen ingezet om de digitalisering van de procedures te bevorderen.

De DBRC heeft een nieuw digitaal dossieropvolgingssysteem ontwikkeld om het primaire proces met betrekking tot de behandeling van beroepen door zowel de Raad voor Vergunningsbetwistingen als het Milieuhandavingscollege te ondersteunen. Op 23 mei 2017 is het initiële project definitief opgeleverd.

De wijzigingen van de regelgeving hebben de DBRC er echter toe gedwongen in 2017 de softwareprocessen van het digitale dossieropvolgingssysteem aan te passen, zodat de interne werkprocessen (van vooral de griffie) geen grote vertraging zouden oplopen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 blijft het een prioriteit voor de DBRC om de dienstverlening te verbeteren via digitalisering.

Nadat het digitale informatiebeheerssysteem voor de interne werking van de DBRC en voor de procedures in de bestuursrechtscolleges aangepast is en opnieuw stabiel bevonden is, kan de volgende stap in het digitaliseringsproces gezet worden: de mogelijkheid om een digitaal beroepsdossier in te dienen.

Op termijn moet dat digitale beroepsdossier, minstens in de procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen, bovendien kunnen communiceren met het digitale uitwisselingsplatform van de 'digitale omgevingsvergunning'. De opstart van de volgende stap in het digitaliseringsproces, namelijk de functionele analyse van en het voorbereidend onderzoek naar de mogelijkheid om een digitaal beroepsdossier in te dienen, zal uitgevoerd worden.

Ook in 2018 zie ik toe op de uitbouw van de werking van de DBRC en de Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Eenzijds is het doel dat de doorlooptijden van de beroepsdossiers bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen korter blijven worden.

Anderzijds moet de DBRC zich voorbereiden op toekomstige bevoegdheidsuitbreidingen van de bestuursrechtscolleges. De impact van onder meer de uitbreiding van de bevoegdheid van de Raad voor Vergunningsbetwistingen met de geschillen over de omgevingsvergunning zal weliswaar pas vanaf 1 januari 2018, maar dan ook 'ten volle' gevoeld worden.

De eerste voorzitter van de DBRC heeft een ontwerp van beleidsplan laten bespreken en goedkeuren door de Algemene Vergadering van de DBRC van 5 oktober jl. De eerste voorzitter heeft dit beleidsplan aan mij en aan de voorzitter van het Vlaams Parlement bezorgd. In afwachting daarvan werkte de DBRC op basis van intern besproken, en overigens regelmatig aan de veranderende omstandigheden aan te passen en aangepaste, afspraken.

Ten slotte moet de DBRC zich voorbereiden op de in de tijd geconcentreerde instroom bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in het najaar van 2018, na de lokale verkiezingen.

Die instroom en de impact ervan op de werking van de DBRC zijn onder andere afhankelijk van een eventuele herziening van het lokaal en provinciaal kiesdecreet, maar het is duidelijk dat de DBRC in het najaar van 2018 en begin 2019 gedurende enkele maanden veel mensen en middelen zal moeten inzetten om die verkiezingsbetwistingen te beslechten.

Ik zorg ervoor dat de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uit voldoende bestuursrechters bestaat om de dossiers kwaliteitsvol en binnen de decretale termijn te kunnen beslechten.

SD 6 Audit als hefboom voor een professioneel beheerste overheid door een versterking van het organisatie- en risicobeheer in de lokale besturen en de Vlaamse administratie

OD 6.1 Versterking van de organisatiebeheersing in lokale besturen en de Vlaamse administratie

Realisaties 2017

In mijn beleidsnota gaf ik aan dat de Vlaamse Regering blijvend zou inzetten op de verdere optimalisering van de organisatiebeheersing binnen de diensten van de Vlaamse overheid en de lokale besturen. Audit Vlaanderen is daarbij een heel belangrijke actor. Aangestuurd door het auditcomité van de Vlaamse administratie en het auditcomité van de lokale besturen, vult dat agentschap de auditfunctie op een onafhankelijke, objectieve en bekwame wijze in, waarbij systematisch auditopdrachten worden uitgevoerd en aanbevelingen worden geformuleerd. Voor 2017 was de uitvoering van in totaal een 140-tal auditopdrachten gepland bij de lokale besturen en de Vlaamse administratie. De uitvoering van die planning zit vandaag nog grotendeels op schema.

De onafhankelijkheid van Audit Vlaanderen staat de inbreng van zijn belanghebbenden niet in de weg: zowel vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering als afgevaardigden uit het werkteerterrein zijn immers lid van de twee auditcomités die Audit Vlaanderen aansturen. Bovendien worden zowel de sectororganisaties van de lokale besturen als het Agentschap Binnenlands Bestuur vertegenwoordigd in een overlegplatform dat de uitvoering van de thema-audits bij de lokale besturen opvolgt. Audit Vlaanderen gaat elk jaar ook

het gesprek aan met de verschillende managementcomités binnen de Vlaamse administratie.

Audit Vlaanderen heeft in 2017 sterk ingezet op sensibilisering voor organisatiebeheersing bij de lokale besturen. Zo publiceerde Audit Vlaanderen twee globale rapporten naar aanleiding van de uitgevoerde thema-audits inzake aankoop- en contractbeheer van leveringen en diensten en inzake aankoop- en contractbeheer van werken. De overkoepelende vaststellingen en aanbevelingen die daarin zijn opgenomen, kunnen ook voor andere lokale besturen relevant zijn in het kader van de verdere professionalisering van hun interne organisatiebeheersing. Om lokale besturen van elkaar te laten leren, hebben Audit Vlaanderen, het Agentschap Binnenlands Bestuur en de provinciegouverneurs samen het initiatief genomen om, net als in het voorjaar van 2016, de belangrijkste vaststellingen die naar voren kwamen in de bovenvermelde globale rapporten, toe te lichten op provinciale studiemiddagen. Ook zullen aan de hand van praktijkcases of praktijkgetuigenissen verbeterpunten aan bod komen en handvaten aangereikt worden die lokale besturen toelaten concrete acties op te zetten. Die studiemiddagen zullen plaatsvinden tussen eind november en half december 2017. Een laatste ondersteunend element in de versterking van de organisatiebeheersing is het delen van goede praktijken bij lokale besturen.

Dezelfde sensibilisering voor risicomanagement en organisatiebeheersing richtte zich in 2017 op de diensten van de Vlaamse administratie. Een nieuwe, meer risicogedreven auditaanpak voor de organisatie-audits waarbij in het bijzonder de maturiteit van risicomanagement binnen de entiteiten wordt geëvalueerd, werd, zoals meegedeeld in mijn beleidsbrief van vorig jaar, ontwikkeld en in 2017 gecommuniceerd aan alle entiteiten. Die vernieuwde aanpak moet de entiteiten stimuleren om hun verantwoordelijkheid rond het beheersen van risico's op te nemen en hun maturiteit op het vlak van risicomanagement te verhogen. Eind 2017 zal die vernieuwde aanpak al zijn uitgevoerd bij ongeveer de helft van de entiteiten die behoren tot het auditwerkterrein van de Vlaamse administratie. De Vlaamse Regering valideerde recentelijk deze aanpak en besliste om dit vanaf 2018 op te nemen in de ondernemingsplannen van de entiteiten.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 zal de auditstrategie voor de lokale besturen en de Vlaamse administratie, die begin 2015 is goedgekeurd door beide auditcomités, verder worden uitgevoerd. In overleg met beide auditcomités zal ik bewaken dat de ingezette interne auditcapaciteit in verhouding blijft tot de omvang van het auditwerkterrein en het beoogde niveau van risicoafdekking. De concrete auditplanning zal door beide auditcomités begin 2018 worden vastgelegd. Toch kan ik u al bepaalde krachtlijnen of gemaakte keuzes meegeven.

Voor de lokale besturen zal eind 2017 of begin 2018 een globaal rapport over de instroom van medewerkers gepubliceerd worden. Over dat onderwerp is een thema-audit uitgevoerd bij 28 lokale besturen. In 2018 zal normaliter ook een globaal rapport gepubliceerd worden over de thema-audit rond informatiebeveiliging en de thema-audit budgetbeheer voor cliënten bij OCMW's. Die audits worden in de periode 2017-2018 uitgevoerd bij telkens een dertigtal lokale besturen. Verder zal er nog gewerkt worden aan twee bijkomende thema-audits. Eén daarvan heeft 'gemeentelijke premies, subsidies en toelages' als voorlopige titel. Het onderwerp van de nieuwe thema-audits wordt geselecteerd op basis van een risicoanalyse die Audit Vlaanderen in 2017 heeft uitgevoerd.

Daarnaast wordt in 2018 de uitvoering van organisatie-audits bij een 25-tal lokale besturen voortgezet. Daarbij wordt maximaal rekening gehouden met de resultaten van een degelijk uitgevoerde zelfevaluatie. Verder zal bij die organisatie-audits sterker de nadruk liggen op het thema financieel management.

De bedoeling is om de organisatie-audits te realiseren op basis van een licht aangepaste versie van de huidige Leidraad Organisatiebeheersing voor lokale besturen. Momenteel wordt gewerkt aan een actualisatie van de bestaande leidraad.

Op het niveau van de Vlaamse administratie voorziet Audit Vlaanderen in 2018, naast de periodieke opvolging van de aanbevelingen, onder meer in de uitvoering van een thema-audit rond in- en doorstroom van medewerkers, een tiental audits rond risicovolle kernprocessen en de verdere uitrol van de vernieuwde aanpak rond organisatie-audits en de evaluatie van de maturiteit van het risicomanagement binnen de entiteiten.

Zoals in 2017 zal Audit Vlaanderen beleidsgerichte rapporten opmaken op basis van de gerealiseerde auditwerkzaamheden binnen de Vlaamse administratie. Die rapporten beogen de versterking van het politieke draagvlak en de betrokkenheid van de leidend ambtenaren voor de verdere uitbouw van de organisatiebeheersing en het risicomanagement. De resultaten uit die rapporten geven de betrokken ministers ook input voor de evaluatie van de topambtenaren.

Als dat nodig of noodzakelijk is, zullen zowel bij de lokale besturen als bij de Vlaamse administratie detectie-audits of forensische opdrachten worden opgestart.

Naast de diverse auditopdrachten is de inzet op communicatie en sensibilisering een belangrijke hefboom om de organisatiebeheersing te versterken.

Zoals in 2017 zal ik bij de oplevering van globale rapporten naar aanleiding van uitgevoerde organisatie-, thema- en detectie-audits en in overleg met onder andere de twee auditcomités en de minister van Binnenlands Bestuur Audit Vlaanderen ondersteunen om de nodige communicatieacties te ontwikkelen zodat de resultaten van de diverse audits via de globale rapporten zo ruim mogelijk verspreid worden.

OD 6.2 Versterking van Audit Vlaanderen in zijn adviesfunctie

6.2.1 Opvolgen van de adviezen van de auditcomités als bron voor de verdere verbetering van organisatiebeheersing

Realisaties 2017

Op basis van de resultaten van de werkzaamheden van Audit Vlaanderen vervullen het auditcomité van de Vlaamse administratie en het auditcomité van de lokale besturen een adviserende rol voor de Vlaamse Regering. De kernministers hebben op 21 juni 2017 een afvaardiging van beide auditcomités ontvangen, waarbij de realisaties van 2016 werden toegelicht en structurele aandachtspunten werden besproken. Ook de auditplanning voor de toekomst kwam daarbij aan bod.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Ook in 2018 zal opnieuw een afvaardiging van beide auditcomités worden uitgenodigd voor een bespreking met de Vlaamse Regering om na te gaan op welke wijze de organisatiebeheersing en de invulling van de auditfunctie binnen de Vlaamse administratie en de lokale besturen verder kunnen worden versterkt.

6.2.2 Opvolgen van structurele of beleidsmatige aanbevelingen die het resultaat zijn van audits op entiteitsoverschrijdende en interbestuurlijke processen

Realisaties 2017

Audit Vlaanderen voert een mix van diverse types van auditopdrachten uit binnen de lokale besturen en binnen de Vlaamse administratie. De aanbevelingen die

daaraan verbonden zijn, zijn in de eerste plaats gericht tot de geauditeerde entiteiten. Aangezien Audit Vlaanderen echter in bepaalde gevallen (bijvoorbeeld bij thema-audits, organisatie-audits of detectie-audits) dezelfde audit in verschillende organisaties uitvoert, leveren die opdrachten ook structurele vaststellingen en aanbevelingen op. Die worden gebundeld in een 'globaal rapport'. Het is voor mij, samen met de minister van Binnenlands Bestuur, belangrijk die vaststellingen en structurele of beleidsmatige aanbevelingen op te volgen. Op het overleg van 21 juni 2017 met een delegatie van de auditcomités kwamen bijvoorbeeld de conclusies en aanbevelingen aan bod van de thema-audit aankoop en contractbeheer bij de lokale besturen en de thema-audit wagenparkbeheer bij de Vlaamse administratie. Ook de impact en realisatiegraad van aanbevelingen van eerder uitgevoerde thema-audits binnen de Vlaamse administratie en de lokale besturen werden op dat overleg nader toegelicht.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

In 2018 zal deze werkwijze worden voortgezet. De conclusies en aanbevelingen van de thema-audits die uitgevoerd zijn in 2017 bij zowel de lokale besturen als de Vlaamse administratie, zullen worden besproken. Waar nodig zal ik de aandachtspunten, samen met mijn collega's binnen de Vlaamse Regering, opnemen.

6.2.3 Inzetten op afstemming tussen de verschillende audit- en controleactoren

Realisaties 2017

Er zijn heel wat audit- en controleactoren actief binnen de Vlaamse administratie en de lokale besturen. De Vlaamse Regering heeft altijd belang gehecht aan het 'single-auditprincipe', zodat dubbele controles worden vermeden en het werk van de verschillende audit- en controleactoren op elkaar is afgestemd.

Op het niveau van de Vlaamse overheid tracht de stuurgroep Single Audit een concrete invulling te geven aan het single-auditconcept en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012 betreffende controle en single audit. De stuurgroep bestaat uit alle controleactoren van de Vlaamse administratie, waaronder Audit Vlaanderen, en het Rekenhof. Samen met de minister van Financiën en Begroting ondersteun ik de werkzaamheden van die stuurgroep volledig.

In 2017 is er een nieuwe afsprakennota tussen Audit Vlaanderen, het Departement Financiën en Begroting, het Instituut van Bedrijfsrevisoren, de Inspectie van Financiën, de Vlaamse Auditautoriteit en het Rekenhof ondertekend. In die afsprakennota, die een aantal bestaande afsprakennota's vervangt, streven alle ondertekenende partijen naar een maximale afstemming en complementariteit van hun auditwerkzaamheden, met respect voor ieders autonomie, regelgeving en specifieke verantwoordelijkheden. Informatiedeling tussen de partijen staat daarbij centraal. Daarnaast bereidde de stuurgroep ook de nieuwe afsprakennota voor de rekeningencontrole 2017 voor.

In 2017 voert Audit Vlaanderen een externe kwaliteitsreview uit bij de verschillende interne auditdiensten van een aantal publiekrechtelijke agentschappen binnen de Vlaamse administratie en de VRT. Bij die auditopdrachten wordt nagegaan in welke mate de interne auditdiensten werken volgens de internationale auditstandaarden. De periodieke uitvoering van die opdrachten vloeit voort uit de beslissingen van de Vlaamse Regering van 17 februari 2006 en 30 maart 2007 over de invulling van de interne auditfunctie binnen de Vlaamse administratie. Vanuit single audit zijn de resultaten van de opdrachten die vandaag nog niet allemaal bekend zijn, belangrijk omdat ze aangeven in welke mate andere controleactoren en het Rekenhof kunnen voortbouwen op de auditwerkzaamheden van de interne auditdiensten.

De relatie van Audit Vlaanderen met Audio en de bij Audio aangesloten lokale besturen is geregeld in een intentiebrief, net als zijn relatie met de provincie Antwerpen. In 2017 werd ook een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen Audit Vlaanderen en de dienst Interne Audit van de stad Gent, alsook met de interne auditdiensten van de stad en het OCMW Antwerpen.

Hierbij kan ook vermeld worden dat Audit Vlaanderen en het Agentschap Binnenlands Bestuur al in 2014 een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten die de raakpunten tussen beide organisaties in beeld brengt en aangeeft hoe de informatie-uitwisseling tussen beide agentschappen zo goed mogelijk kan verlopen. De uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst wordt op geregelde tijdstippen geëvalueerd en aangepast door overleg tussen beide agentschappen.

Beleidsopties en -initiatieven 2018

Samen met de minister van Financiën en Begroting zal ik de werkzaamheden van de stuurgroep Single Audit binnen de Vlaamse overheid in 2018 blijven ondersteunen.

De resultaten van de externe kwaliteitsreviews die uitgevoerd zijn bij de interne auditdiensten van een aantal extern verzelfstandigde agentschappen en de VRT, zullen in overleg met de voorzitters van de verschillende auditcomités die bevoegd zijn voor de interne auditdiensten, besproken worden om de organisatie van de interne auditfunctie binnen de Vlaamse administratie en de samenwerking tussen Audit Vlaanderen en de interne auditdiensten te optimaliseren. Ook bij de lokale besturen zal, na de externe kwaliteitsreview bij de stad en het OCMW Antwerpen, Gent en Audio, een meer overkoepelende evaluatie gemaakt worden van de lokale interne auditdiensten.

Zoals aangegeven in de beleidsbrief Binnenlands Bestuur, zal de samenwerkingsovereenkomst tussen het Agentschap Binnenlands Bestuur en Audit Vlaanderen verder worden opgevolgd en waar nodig bijgestuurd.

Bijlage 1: Overzicht van de wijze waarop gevolg is gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur

Resolutie 366 (2014 – 2015) - nr. 3 van 27 mei 2015 van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers, Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering

In het zittingsjaar 2014-2015 werd de resolutie betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering goedgekeurd door het Vlaams Parlement op 27 mei 2015. Daarin werden 55 maatregelen naar voren geschoven. Alle ministers rapporteren in hun beleidsbrief over de maatregelen uit de resolutie die tot hun bevoegdheid behoren.

24	Streven naar een gecoördineerd veiligheidsbeleid, waarbij overheden en diensten gestroomlijnd samenwerken;
	Vlaanderen heeft een substantiële bijdrage geleverd aan de Kadernota Integrale Veiligheid en aan het Nationaal Veiligheidsplan. Een aantal Vlaamse experts hebben al deelgenomen aan bepaalde expertisenetwerken van het Openbaar Ministerie, maar nog niet alle expertisenetwerken zijn samengeroepen. Ik heb het college van procureurs-generaal gevraagd om de Vlaamse experts uit te nodigen voor alle relevante expertisenetwerken en om Vlaanderen structureler te betrekken bij de expertisenetwerken. Ik neem deel aan de vergaderingen van het college van procureurs-generaal als er thema's besproken worden die voor Vlaanderen belangrijk zijn. Om het beleid in Vlaanderen te coördineren, is het N-project Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid opgestart (zie OD 3.2). De Vlaamse Regering heeft op 30 juni 2017 de Vlaamse prioriteiten voor het strafrechtelijk beleid vastgesteld. Die prioriteitenlijst is aan de federale minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal bezorgd met de bedoeling om ze om te zetten in een algemene, bindende richtlijn van het strafrechtelijk beleid. Er is een arrestendatabank ontwikkeld waarin alle uitspraken over handhavingsmateries over de beleidsdomeinen heen worden verzameld en na anonimisering publiek worden gemaakt.
43	Actief bijdragen aan de federale Kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan;
	Vlaanderen heeft een wezenlijke bijdrage geleverd aan de Kadernota Integrale Veiligheid en aan het Nationaal Veiligheidsplan. De Interministeriële Conferentie Veiligheids- en Handhavingsbeleid heeft op 7 juni 2016 beide documenten goedgekeurd. Inmiddels is in de loop van 2017 een eerste evaluatie uitgevoerd van de daarin opgenomen doelstellingen.

Resolutie 852 (2015-2016) - nr. 4 van 26 oktober 2016 van Freya Saeys, Danielle Godderis-T'Jonck, Cindy Franssen, Lies Jans, Peter Van Rompuy en Caroline Croo betreffende toepassing van gedragsinzichten bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van Vlaams beleid

In het zittingsjaar 2016-2017 werd de resolutie betreffende de toepassing van gedragsinzichten bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van Vlaams beleid aangenomen door de plenaire vergadering op 26 oktober 2016. Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering:

1° een kader uit te werken voor de toepassing van gedragswetenschappen in de politieke besluitvorming;
In het Departement Kanselarij en Bestuur is ter uitvoering van de beleidsnota 2014-2019 een team Gedragsinzichten opgericht. Het team adviseert de departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid over het gebruik en de toepassing van gedragsinzichten bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het Vlaamse beleid. Het team fungeert als kennis- en ervaringsdelingsplatform, en coördineert daarvoor de contacten met de academische wereld, met universiteiten en hogescholen, maar ook met andere wetenschappers en vorsers, met onderzoeksinstituten en onderzoeksbedrijven. Op die manier willen we komen tot een meer gestroomlijnde benadering in Vlaanderen en een betere afstemming met de beleidsbehoeften van de Vlaamse overheid (zie OD 1.4).
2° jaarlijks pilootinitiatieven te selecteren waarbij bij de uitvoering gedragswetenschappen worden toegepast. Voorafgaand aan deze selectie kan het Vlaams Parlement voorstellen van onderwerpen formuleren voor dewelke de toepassing van gedragswetenschappen een meerwaarde zou bieden;
Het Vlaams Parlement kan jaarlijks naar aanleiding van de bespreking van dit thema in de beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid voorstellen van onderwerpen formuleren.
3° via de jaarlijkse voortgangsrapportage het parlement te informeren over de inhoud van de ingezette vormen van gedragswetenschappen of van projecten waarbij gedragsinzichten werden toegepast, de geboekte resultaten, het implementeren van deze projecten in het beleid dan wel het afvoeren van deze projecten, de kostprijs en het terugverdieneffect.
Het team Gedragsinzichten zal op de nog te lanceren website communiceren over voltooide projecten en de lessen die eruit zijn getrokken. Die informatie wordt permanent publiek aangeboden. Om redenen van stroomlijning van de verschillende rapportageverplichtingen wordt voorgesteld om de voortgangsrapportage over dit thema te organiseren in overeenstemming met artikel 82, punt 2, van het reglement VP (en opgenomen in de omzendbrief VR 2014/11 over de samenwerking met het Vlaams Parlement): 'De beleidsbrief bevat eveneens een overzicht van de wijze waarop de Regering gevolg heeft gegeven aan het regeerakkoord en de beleidsnota's, resoluties en moties die door het Parlement aangenomen zijn.'

Resolutie 1031 (2016 – 2017) - nr. 3 van 3 mei 2017 van Karl Vanlouwe, Peter Van Rompuy, Rik Daems, Axel Ronse, Ward Kennes en Jos Lantmeeters betreffende regiospecifieke analyses en aanbevelingen in het kader van het Europees semester

In het zittingsjaar 2016-2017 werd de resolutie betreffende regiospecifieke analyses en aanbevelingen door het Vlaams Parlement op 3 mei 2017 goedgekeurd. Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering:

1° om rechtstreeks aan te dringen bij de Europese Commissie en Raad van de EU op het werken met regiospecifieke analyses en aanbevelingen in het kader van het Europees semester zowel in de landenrapporten als in de landenspecifieke aanbevelingen, in het algemeen voor deelstaten met wetgevende bevoegdheden die zich inschrijven in het proces van het Europees semester, en in het bijzonder voor Vlaanderen;

Ik heb de vraag van Vlaanderen naar regiospecifieke aanbevelingen de voorbije jaren herhaaldelijk kenbaar gemaakt aan de Europese Commissie (COM). Ik verwijs hierbij onder andere naar (i) het standpunt van de Vlaamse Regering (3 oktober 2014) naar aanleiding van de tussentijdse herziening van de Europa 2020-strategie, (ii) mijn brief van 18 juli 2016 naar de Europese Commissie waarin ik heb aangedrongen op regiospecifieke aanbevelingen en de jaarlijkse organisatie van een fact-finding mission tussen de diensten COM en Vlaanderen, (iii) de ruime bekendmaking door de AAVR EU van de visienota (december 2016) van de Vlaamse Regering op de toekomst van de EU, waarin onder andere wordt aangegeven dat de landenspecifieke aanbevelingen voortaan rekening moeten houden met de institutionele structuur van de lidstaten, (iv) mijn jaarlijkse brief waarin ik het VHP aan de voorzitters van de Europese Commissie, de Europese Raad, het Europees Parlement, het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité bezorg en waarin ik in het bijzonder kan melden dat ik in het voorwoord van het VHP 2016 en het VHP 2017 het belang van regiospecifieke aanbevelingen heb aangekaart, en (v) mijn recente ontmoeting (15 juni 2017) met de voorzitter van de Europese Commissie, Jean-Claude Juncker, waarbij ik opnieuw een lans heb gebroken voor regiospecifieke aanbevelingen.

Ook het Departement Kanselarij en Bestuur brengt de problematiek van regiospecifieke aanbevelingen en analyses regelmatig ter sprake tijdens zijn contacten met de diensten COM in het kader van het Europees semester. Dat was bijvoorbeeld het geval tijdens het vleva-event van 7 juni 2017 naar aanleiding van de publicatie van de voorstellen van landenspecifieke aanbevelingen en op het Voorzitterscollege van 8 juni 2017. De boodschap van het belang van regiospecifieke aanbevelingen en analyses werd aan de European Semester Officers van de diensten COM toegelicht.

2° om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om met de andere deelstaten en/of het federaal niveau in dit land gezamenlijk aan te dringen bij de Europese Commissie en de Raad van de EU op het werken met regiospecifieke analyses en aanbevelingen in het kader van het Europees semester, en hier indien mogelijk uitvoering aan te geven;

Ik zal dit punt aankaarten bij mijn toekomstige contacten, waaronder die met de nieuwe minister-president van het Waalse Gewest.

3° om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om via het Europees Comité van de Regio's en/of de Conferentie van de Europese Regionale Wetgevende Assemblees aan te dringen bij de Europese Commissie en de Raad van de EU op het werken met regiospecifieke analyses en

aanbevelingen in het kader van het Europees semester, en hier indien mogelijk uitvoering aan te geven;

Zoals in punt 1° is aangegeven, bezorg ik het VHP jaarlijks rechtstreeks aan de voorzitter van het Comité van de Regio's. Vlaanderen is ook lid van het Europa 2020-platform van het Comité van de Regio's. Het Departement Kanselarij en Bestuur wisselt in dat kader zijn semesterervaringen uit en brengt daarbij ook andere regio's op de hoogte van het belang van regiospecifieke aanbevelingen en het Vlaamse standpunt daarover. Deze problematiek is ook aan bod gekomen tijdens het gezamenlijke Vlaamse-Catalaanse seminarie over het Europees semester in Catalonië (11 mei 2017). Er zal verder onderzocht worden of in samenwerking met het Comité van de Regio's bijkomende initiatieven kunnen worden genomen.

4° om proactief het Europees semester te blijven opvolgen, de Europese Commissie zoveel mogelijk regionale data te blijven bezorgen, en om tijdens de periode van het nationaal semester rechtstreeks in dialoog te gaan met de Europese Commissie in het kader van de landenspecifieke aanbevelingen;

Vlaanderen heeft de voorbije jaren (proactief) het Europees semester opgevolgd en zal dat blijven doen. In het kader van het Europees semester worden verschillende initiatieven genomen om rechtstreeks in dialoog te gaan met de (diensten van de) COM, zowel op politiek als administratief niveau, bijvoorbeeld (i) het jaarlijkse overleg met de European Semester Officer in het Vlaams Parlement in het kader van de opmaak van het Vlaams hervormingsprogramma, (ii) het jaarlijkse overleg vleva - diensten van de Europese Commissie - Vlaamse overheid naar aanleiding van de publicatie van de voorstellen van landenspecifieke aanbevelingen, het jaarlijkse overleg in het Voorzitterscollege met de European Semester Officer, het overleg tussen de diensten COM en de Vlaamse beleidsdomeinen (meermaals per jaar) in het kader van het Europees semester enzovoort.

5° om in het kader van het te ontwikkelen Vlaams Statistiekbeleid, en van het jaarlijkse Vlaams Statistisch Programma in het bijzonder, prioritair in te zetten op het wegwerken van lacunes wat de beschikbaarheid betreft van statistische informatie omtrent regionale bevoegdheden.

Zoals uit 4° blijkt, blijft de Vlaamse overheid aandacht vragen voor het belang van regionale data in de semesterdocumenten van de Europese Commissie. Dat thema is ook aan bod gekomen tijdens het overleg van het Voorzitterscollege met de European Semester Officer (8 juni) en een aansluitend overleg (12 juli) van het Departement Kanselarij en Bestuur met de European Semester Officer. Tijdens die overlegmomenten is er nagegaan welke regionale data in aanmerking zouden kunnen komen. Daaruit blijkt dat het voornamelijk moet gaan om data die betrekking hebben op materies waarvan de hefboomen voor het beleid in regionale handen zijn. Bovendien moeten de cijfers voor heel België beschikbaar zijn en moeten er noemenswaardige verschillen tussen de Belgische gewesten of gemeenschappen zijn. De diensten van de Europese Commissie zijn in het bijzonder geïnteresseerd in een regionale invulling van de Europa 2020-indicatoren en in data over de levensloop van de bedrijven (oprichtingen, stopzettingen, nettogroei) en innovatie. De Vlaamse Statistische Autoriteit zal die data dus prioritair aanleveren.

Bijlage 2: Koppeling van de strategische doelstellingen aan de begroting 2018

Omschrijving	Begrotingsartikel
<i>SD 1 - Innovatie in de besluitvorming van de Vlaamse Regering als hefboom voor een kwaliteitsvol beleid</i>	
OD 1.1 Een transparante en participatieve besluitvorming van de Vlaamse Regering	PA0-1PEA2BA-WT PA0-1PEA2BD-WT PA0-1PEA4BA-WT
OD 1.2 - Minder regeldruk en betere wetstkwaliteit	PA0-1PEA2BA-WT
OD 1.3 – Kwaliteitsvolle data en informatie	PA0-1PEA2BA-WT
OD 1.4 – Beleidsgericht onderzoek en evaluatie	PA0-1PEA2BA-WT
<i>SD 2 - Eén gedragen langetermijnvisie op een duurzame maatschappij als kompas voor een toekomstgericht Vlaams regeringsbeleid</i>	
OD 2.1 - Eén langetermijnvisie op een duurzame maatschappij	PA0-1PEA2BB-WT
OD 2.2 – De langetermijnvisie in de praktijk	PA0-1PEA2BB-WT
<i>SD 3 - Coherente oplossingen van complexe maatschappelijke uitdagingen</i>	
OD 3.1 – Vernieuwen van beleid, participatie en coördinatie	PA0-1PEA2BC-WT
OD 3.2 – Actuele maatschappelijke vragen en thema's	PA0-1PEA2BC-WT PA0-1PEA2BE-WT PA0-1PEX2BC-WT
<i>SD 4 - Rampenbeheersing</i>	PA0-1PIA2MA-WT

Bijlage 3: Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Budgettaire impact van alternatieve financieringsprojecten, rekeningenboek over 2014 36 (2015-2016) - nr.1	1. De Vlaamse overheid en haar agentschappen moeten, in overleg met het INR en de private partners, de investeringen en bijbehorende schulden voor de projecten die het INR heeft geherklasseerd, correct aanrekenen op de overheidsbalans en in de overheidsbegroting. Het ESR-vorderingensaldo en de schuldgraad van de overheid moeten op die manier alle verbintenissen en verplichtingen van bij de contractsluiting of de bouwfase weerspiegelen en extracomptabele correcties onnodig maken.
	2. De Vlaamse Regering moet in haar rapportering over alternatieve financiering aan het Vlaams Parlement komen tot een eenduidige en volledige voorstelling van de projecten. Ze moet de budgettaire impact van de alternatieve financieringsprogramma's duidelijk en volledig opnemen in de begroting en de rekeningen van de Vlaamse overheid.
	3. De Vlaamse overheid moet zorgen voor een uniforme analyse en voorstelling van de kostprijsgegevens van de alternatieve financieringsprojecten, opdat ze de cijfers tijdig en correct kan weergeven en toelichten aan het Vlaams Parlement en de diverse advies- en controle instanties.
	4. De Vlaamse overheid moet de meerjarenramingen op grond van constant beleid aanvullen met de budgettaire impact van de meerjarige investeringsprogramma's waartoe de Vlaamse Regering al principieel heeft beslist.

Om meer klaarheid te scheppen, heb ik de rapportering alternatieve financiering in 2016 laten stroomlijnen met de begrotingscyclus, zodat de cijfers in de rapportering worden vastgekleit op de momenten van de begrotingsopmaak en -aanpassing. Daarnaast zal gestreefd worden naar een zo duidelijk en gelijk mogelijke opsplitsing van de financiële componenten, zoals de bouwkosten, de ontwerpkosten en de intercalaire interesten. Op die manier wil ik de transparantie van de rapportering verder vergroten.

Bijlage 4: Overzicht van de wijze waarop gevolg is gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden

/

Bijlage 5: Acties die bijdragen aan het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, het Horizontaal Integratiebeleidsplan en het Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan

<u>Actie uit het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding</u>	<u>Doelstelling uit beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2017-2018</u>
Vlaamse Armoedemonitor en aandacht voor armoede in andere SVR-monitoringproducten	In 2017 is de Vlaamse Armoedemonitor geactualiseerd.
Via opvolging van en bijdragen aan de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties en de vertaling op Europees, Belgisch en Vlaams niveau wordt ook werk gemaakt van de bepaling van de strategische ontwikkelingsdoelen (SDG) inzake armoede.	Via opvolging van en bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's) en de vertaling op Vlaams niveau wordt ook werk gemaakt van de bepaling van de strategische ontwikkelingsdoelen inzake armoede. De SDG's worden geïntegreerd in en vertaald naar het lopende beleid van Vlaanderen door middel van een doelstellingenkader 2030. Daarover wordt afgestemd met de sectoren en stakeholders. Het expertisecentrum zorgt voor kennisdeling en netwerking om de SDG's (inclusief de SDG over armoede) verder te integreren in het beleid en de werking van overheidsinstellingen en lokale overheden.

<u>Actie uit het Horizontaal Integratiebeleidsplan</u>	<u>Doelstelling uit beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2017-2018</u>
Overheidsbrede taal(promotie)beleid visie	Mijn diensten leveren elk vanuit hun expertise een bijdrage aan de overheidsbrede visie op taalbeleid die uitgewerkt wordt door de Vlaamse commissie Integratiebeleid. De dienst Publiek Recht en Regelgeving is betrokken vanuit hun expertise over de taalwetgeving. De dienst Taaladvies is betrokken vanuit hun expertise over Heerlijk Heldere overheidscommunicatie. Deze dienst kan ook betrokken worden bij het uitwerken van taalbeleidsacties in de actualisatie van het Horizontaal Integratiebeleidsplan in 2018.
Ondersteuningsaanbod herkomstmonitoring	De Vlaamse overheid hanteert een uniforme definitie van 'herkomst' die gebruikt wordt in monitoring van omgeving en beleid (zie ook de mededeling die ik samen met de minister van Inburgering op 8 mei 2015 aan de Vlaamse Regering deed,

	MED VR-2015-0805-MED0237/1-2). Het is de bedoeling dat alle beleidsdomeinen deze definitie toepassen. Daartoe wordt een ondersteuningsaanbod uitgewerkt. De Vlaamse Statistische Autoriteit is mee trekker van de werkgroep 'monitoring herkomst' in de schoot van de commissie Integratiebeleid. De werkgroep maakt een handleiding over het gebruik van de definitie en wisselt expertise uit over de toepassing ervan in monitoring van omgeving en beleid.
--	--

<u>Actie uit het Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan</u>	<u>Doelstelling uit beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2017-2018</u>
Aandacht voor aandachtsgroepen uit het gelijkekansenbeleid in de algemene monitorproducten van de Studiedienst van de Vlaamse Regering	In de volgende monitoringproducten is er aandacht besteed aan de situatie van kansengroepen: VRIND, de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor en de Vlaamse Armoedemonitor.
Opvolging van de houding van de bevolking aandachtsgroepen uit het gelijkekansenbeleid	In de SCV-survey van 2016 werden modules opgenomen over de houding van de bevolking tegenover de rollen van mannen en vrouwen in het gezin en de samenleving en de houding tegenover personen met een handicap. De houding tegenover holebi's en transgenders werd gemeten via een specifieke module in de SCV 2015. De resultaten hiervan werden opgenomen in VRIND en andere SVR-publicaties (SVR-stats, gendermonitor...) en worden ook gebruikt ter opvolging van de algemene discriminatie-indicator van het Pact 2020.
Gendermonitor	De Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft de gendermonitor opgeleverd. Hij is inmiddels gepubliceerd.
Handicapmonitor	Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid heeft een ontwerpversie van de Vlaamse Handicapmonitor afgewerkt (eind 2016). Na oplevering wordt de Vlaamse Handicapmonitor overgenomen door de Studiedienst van de Vlaamse Regering. In de loop van 2017 is de bruikbaarheid van de bestaande indicatorenset geëvalueerd en is een tweede editie van de monitor voorbereid (verschijningsdatum: 2018).

Bijlage 6: Regelgevingsagenda**Regelgevingsagenda Beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2017-2018****INHOUDSTAFEL**

- SD 1 - Innovatie in de besluitvorming van de Vlaamse Regering als hefboom voor een kwaliteitsvol beleid
- SD 3 - Coherente oplossingen van complexe maatschappelijke uitdagingen
- SD 4 - Rampenbeheersing
- SD 5 - Operationalisering van de dienst van de bestuursrechtscolleges

Regelgevingsagenda Beleidsbrief Algemeen Regeringsbeleid 2017-2018
SD 1 - Innovatie in de besluitvorming van de Vlaamse Regering als hefboom voor een kwaliteitsvol beleid
REGELGEVINGSPROJECTEN
Uitvoeringsbesluit eretekens/Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het Ereteken van de Vlaamse Gemeenschap
Omschrijving:

Uitvoering van het decreet van 28 maart 2014 houdende instelling van het Ereteken van de Vlaamse Gemeenschap: procedure van voordracht, toekenning en intrekking, en vastleggen van de symbolen van het ereteken

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Definitieve goedkeuring: 24 april 2015 (VR 2015 2404 DOC.0358)

Omzetting RL 2014/61/EU (Kostenreductie voor breedbandinfrastructuur) in Vlaamse regelgeving (regelgevingsproject)
Omschrijving:

Coördinatie van het omzettingproces van deze richtlijn m.i.v. de opstelling van analyses, overleg met belanghebbenden en de redactie van ontwerp teksten.

Meest recente status:

- 2017 - Q3 Op schema

Duiding bij status:

De Vlaamse Regering keurde het ontwerp van decreet op 31 maart 2017 goed. Het SERV-advies was kort en positief, maar verwees ook naar de onduidelijkheid i.v.m. het Samenwerkingsakkoord. Na advies Raad van State en intern advies van de administratie, werden de ontwerp teksten van decreet en de memorie van toelichting aangepast. De teksten werden in de week van 12/06 voorgelegd aan de bevoegde kabinetten (MP, Bestuurszaken). Omdat voorafgaandelijk nog een aanpassing van het Samenwerkingsakkoord nodig was en dit pas op 14 juli 2017 rond was, wordt het decreet na het zomerreces goedgekeurd.

overdracht personeelsleden Studiedienst van de Vlaamse Regering aan het Departement Kanselarij en Bestuur/besluit van de Vlaamse Regering houdende de overdracht van de personeelsleden van het intern verzelfstandigd agentschap Studiedienst van de Vlaamse Regering aan het Departement Kanselarij en Bestuur
Omschrijving:

Het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 voorziet in de samenvoeging van een aantal beleidsdomeinen en in de vermindering van het aantal entiteiten en strategische adviesraden volgens het nieuwe organogram van de Vlaamse overheid, dat als bijlage bij het regeerakkoord gaat. Bij besluit van de Vlaamse Regering van 13 maart 2015 werd gedeeltelijk uitvoering gegeven aan deze bepaling in het regeerakkoord met de omvorming van de beleidsdomeinen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en Bestuurszaken tot het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur. Dit besluit betreft de integratie van het IVA Studiedienst van de Vlaamse Regering in het Departement Kanselarij en Bestuur.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Inwerkingtreding: 01/01/2016

integratie Studiedienst van de Vlaamse Regering in het Departement Kanselarij en Bestuur/besluit van de Vlaamse Regering betreffende de integratie van het intern verzelfstandigd agentschap Studiedienst van de Vlaamse Regering in het Departement Kanselarij en Bestuur
Omschrijving:

Het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 voorziet in de samenvoeging van een aantal beleidsdomeinen en in de vermindering van het aantal entiteiten en strategische adviesraden volgens het nieuwe organogram van de Vlaamse overheid. Bij besluit van de Vlaamse Regering van 13 maart 2015 werd gedeeltelijk uitvoering gegeven aan deze bepaling in het regeerakkoord met de omvorming van de beleidsdomeinen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en Bestuurszaken tot het

beleidsdomein Kanselarij en Bestuur. Dit besluit betreft de integratie van het IVA Studiedienst van de Vlaamse Regering in het Departement Kanselarij en Bestuur, die zal ingaan op 1 januari 2016.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Definitieve goedkeuring VR: 4 december 2015 (VR 2015 0412 DOC. 1264)

Wijziging Kabinetsbesluit/BVR tot wijziging van diverse bepalingen van het BVR van 24 juli 2009 tot organisatie van de kabinetten van de leden van de VR.

Omschrijving:

Beter op punt stellen van een aantal praktische regelingen rond de organisatie van kabinetten.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Publicatie in Belgisch staatsblad: 03/06/2015

Instemming samenwerkingsakkoord Interfederaal Instituut voor de Statistiek/Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de nadere regels voor de werking van het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, van de raad van bestuur en de wetenschappelijke comités van het instituut voor de Nationale Rekeningen

Omschrijving:

Het Vlinderakkoord over de zesde staatshervorming voorziet naast de overdracht van bevoegdheden, afspraken over een betere samenwerking tussen federale en regionale instellingen die allen actief zijn rond gedeelde bevoegdheden. Zo kondigt het Vlinderakkoord een interfederalisering van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) aan en een integratie van de gewesten in het INR en zijn organen. Het bijgevoegd samenwerkingsakkoord bepaalt de samenstelling en de werkingsregels van een nieuw op te richten Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS) en de uitbreiding van de Raad van bestuur van het INR en de bijhorende adviserende wetenschappelijke comités.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Publicatie Belgisch staatsblad: 14/08/2015

Fusie DAR en BZ tot beleidsdomein Kanselarij en Bestuur/besluit van de Vlaamse Regering betreffende de omvorming van de beleidsdomeinen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en Bestuurszaken tot het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur

Omschrijving:

Het Vlaamse Regeerakkoord 2014-2019 voorziet in de samenvoeging van een aantal beleidsdomeinen en in de vermindering van het aantal entiteiten en strategische adviesraden volgens het nieuwe organogram van de Vlaamse overheid. Dit besluit geeft gedeeltelijk uitvoering aan deze bepaling in het regeerakkoord, namelijk wat betreft: - de fusie van de beleidsdomeinen Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) en Bestuurszaken (BZ) tot het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur; - de fusie van de departementen DAR en BZ tot het departement Kanselarij en Bestuur; - de aanpassing van het takenpakket van het Facilitair Bedrijf (exclusie van deel e-gov en informatiebeleid), van het Agentschap Overheidspersoneel en van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Publicatie Belgisch staatsblad; B.S.01/04/2015

Decreet Vlaamse openbare statistieken

Omschrijving:

Uitvoering van het samenwerkingsakkoord betreffende het Interfederaal Instituut voor de Statistiek (IIS): het aanstellen van een regionale statistische autoriteit die toegang krijgt tot informatiebronnen en die andere diensten van de Vlaamse overheid ertoe kan aanzetten data te verzamelen voor de productie van statistieken.

- 1) Voorbereiding van uitvoeringsbesluit op decreet Vlaamse openbare statistieken;
- 2) Voorbereiding goedkeuring van ontwerp van decreet Vlaamse openbare statistieken door VR;
- 3) Ondersteuning van kabinet bij indiening en behandeling van decreet Vlaamse openbare statistieken in VP
- 4) Wervingsbesluit hoofdstatisticus Vlaamse statistische autoriteit

Meest recente status:

- 2016 - Q4

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Publicatie decreet Vlaamse openbare statistieken in staatsblad: 19 mei 2016.

In uitvoering van het besluit Vlaamse openbare statistieken is de Raad voor Vlaamse Openbare Statistieken samengesteld (MB benoeming leden dd. 13 december 2016). De eerste opdracht van deze Raad was het formuleren van een advies op het Vlaams statistisch programma 2017. Na terugkoppeling van de opmerkingen met het Coördinatiecomité Vlaamse openbare statistieken en na positief advies van de Inspectie van Financiën heeft de Vlaamse regering in haar vergadering van 25 november 2016 het programma goedgekeurd.

In het najaar van 2016 vond de selectieprocedure voor de functie van hoofdstatisticus plaats. De geselecteerde persoon treedt in functie vanaf 1 februari 2017.

SD 3 - Coherente oplossingen van complexe maatschappelijke uitdagingen**REGELGEVINGSPROJECTEN*****Decreet bestuurlijke handhaving | decreet houdende de bestuurlijke handhaving*****Omschrijving:**

- uitbreiding instrumenten om de eigen regelgeving te handhaven en om een eigen vervolgingsbeleid te ontwikkelen (o.a. injunctierecht, administratieve geldboetes...); - richtlijnen voor strafrechtelijk beleid - stroomlijnen van handavingsregels

Meest recente status:

- 2017 - Q2

Op schema

Duiding bij status:

Er wordt een (concept)nota opgemaakt met de grote lijnen van het toekomstige decreet. In 2018 wordt een ontwerp van handavingsdecreet voorgelegd aan de Vlaamse Regering dat zorgt voor een stroomlijning van de handavingsprocedures op het vlak van het toezicht, de opsporing, de keuze tussen strafrechtelijke of bestuurlijke vervolging, de administratieve beboeting en de rechtsbescherming.

Er zal ook uitvoering gegeven worden aan Verordening 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad, door ervoor te zorgen dat OLAF op efficiënte manier kan samenwerken met de Vlaamse inspectiediensten in het kader van een Europees fraudeonderzoek. De uitwerking van een decretale regeling hiertoe zal zoveel mogelijk geïntegreerd worden in het (op te maken) decreet bestuurlijke handhaving.

toewijzing bouwmeesterschap aan het Departement Kanselarij en Bestuur | besluit van de Vlaamse Regering houdende de overdracht van een personeelslid van het Departement Kanselarij en Bestuur naar het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en tot toewijzing van het bouwmeesterschap aan het Departement Kanselarij en Bestuur**Omschrijving:**

In het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 werd de herziening van de instrumenten en het team van de Vlaams Bouwmeester aangekondigd. In uitvoering daarvan verleende de Vlaamse Regering haar akkoord met de conceptnota "vernieuwd bouwmeesterschap" en belastte de minister-president met de uitvoering ervan. Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan twee elementen van de conceptnota: 1° De inbedding van het bouwmeesterschap in het Departement Kanselarij en Bestuur onder de politieke verantwoordelijkheid van de minister-president 2° De overdracht

van het thema "kunst in opdracht" van het bouwmeesterschap naar het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Definitieve goedkeuring: 11 december 2015 (VR 2015 1112 DOC. 1308)

Harmonisering en vernieuwing van het Vlaams bestuursrecht**Omschrijving:**

Het Vlaams regeerakkoord bevat verschillende engagementen voor een optimalisatie van de werking van de Vlaamse overheid. Zo zijn de contouren van een nieuw Vlaams bestuursdecreet opgenomen, de krachtlijnen van een vernieuwde verhouding tussen de overheid en haar klanten, een kwaliteitsvoller Vlaams advies- en overlegstelsel, en een verbeterde interne werking van de Vlaamse overheid.

Die engagementen vormen de aanleiding voor het groen- en witboek bestuur. Het bestuursdecreet omvat het kaderdecreet bestuurlijk beleid, het decreet deugdelijk bestuur, het MEP-decreet, het SAR-decreet, het decreet stuurorgaan Vlaams informatie- en ICT-beleid, het e-govdecreet, het openbaarheidsdecreet, het klachtendecreet, het decreet normen overheidscommunicatie, het archiefdecreet, het decreet hergebruik overheidsinformatie, en tot slot het statistiekdecreet.

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Op schema

Duiding bij status:

In de loop van de maanden maart, april, mei en juni van 2017 werd een witboek 'open en wendbare overheid' opgemaakt, met daarin de engagementen die de Vlaamse Regering op korte termijn, nl. deze regeerperiode, en op langere termijn wil nemen om haar wendbaar en open karakter verder te vergroten. Het witboek open en wendbare overheid wordt tegen november 2017 omgezet in een implementatieplan, waarna de eigenlijke implementatie kan starten.

In het verlengde van het groen- en witboektraject werd het bestuursdecreet, dat 12 decreten actualiseert en samenbrengt, voorbereid. Samen met mijn collega minister bevoegd voor bestuurszaken wil ik werk maken van een eerste principiële goedkeuring van het nieuwe Vlaamse bestuursdecreet tegen eind 2017. De tweede principiële goedkeuring is voorzien in februari van 2018 en een definitieve goedkeuring in april van 2018. In juli van 2018 volgt de bekrachtiging van het Vlaams bestuursdecreet.

Decreet hervorming SAR/Decreet betreffende de hervorming van de strategische adviesraden**Omschrijving:**

Afschaffing Vlabest en SARIV, administratieve inbedding van de secretariaten van SALV, Vlaamse Woonraad en SARC in de SERV

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Publicatie in staatsblad: 9 juli 2015

Besluit hervorming SAR/Besluit van de Vlaamse Regering tot aanpassing van diverse besluiten van de Vlaamse Regering naar aanleiding van de hervorming van de strategische adviesraden**Omschrijving:**

Uitvoering van het decreet van 3 juli 2015 betreffende de hervorming van de SAR's. Besluiten Vlaamse Regering worden aangepast:1° in het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2006 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie (\het organisatiebesluit\") worden de opgeheven adviesraden geschrapt en wordt de vermelding van de adviesraden die ingebed werden in een departement of agentschap aangepast;2° in het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering (\het bevoegdheidsbesluit\") worden de opgeheven en de in agentschap of departement ingebedde adviesraden geschrapt;3° in het besluit van de Vlaamse Regering van 25 september 2009 (machtiging deelname aan pensioenregeling wet 28 april 1958) worden de opgeheven adviesraden geschrapt;4° vier besluiten met betrekking tot de werking van Vlabest worden opgeheven."

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Definitieve goedkeuring: VR 2015 0210 DOC. 1006

Harmonisering van het onteigeningsrecht**Omschrijving:**

Opmaak van de uitvoeringsbesluiten op basis van het nieuwe onteigeningsdecreet.

Meest recente status:

- 2017 - Q3 Op schema

Duiding bij status:

Het onteigeningsdecreet werd na unanieme goedkeuring in het Vlaams Parlement bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 24 februari 2017. Dit decreet zorgt voor één duidelijke overkoepelende onteigeningsprocedure voor alle onteigeningen in het Vlaamse Gewest. Er werd sinds de bekrachtiging ook gewerkt aan een uitvoeringsbesluit, dat voor advies aan de Raad van State werd bezorgd. In voorbereiding van de inwerkingtreding van de wetgeving zijn er zowel voor de Vlaamse overheidsinstanties als voor de lokale besturen opleidings- en informatiesessies gehouden.

SD 4 - Rampenbeheersing**REGELGEVINGSPROJECTEN****Decreet houdende regeling van het Rampenfonds | decreet houdende regeling van het Rampenfonds****Omschrijving:**

Door de 6de staatshervorming is Vlaanderen bevoegd voor het Rampenfonds. Dit decreet regelt de vernieuwde procedure en de uitbetalingen.

Meest recente status:

- 2017 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Publicatie in staatsblad: 23/06/2016

SD 5 - Operationalisering van de dienst van de bestuursrechtscollages**REGELGEVINGSPROJECTEN****Decreet tot wijziging van het DBRC-decreet | decreet tot wijziging van artikel 4.8.19 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse****Omschrijving:**

dit decreet zal de bestuurlijke lus mogelijk maken en rekening houden met de uitspraak van het grondwettelijk hof.

Meest recente status:

- 2016 - Q3

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Publicatie in staatsblad: 16/07/2015

[aanmaak rapport: 07/09/2017 09:25:38]